శుభమ్.

పితృలోకమహాసభ

The Criticism of Astrology.

ఇది

శ్రీమదార్య నారాయణమూర్తిగారిచే

వ్రాయఁబడి

(First Edition, 1000 Copies)

బెంగళూరు.

Irish Printing works

"ఐరిష్" ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపఁబడియె.

1913.

అర్పణము.

శా॥ తండ్రీ! నీతనుకారణంబునఁగదా? తనువెత్తితిన్ భూమిపై।
తండ్రీ! నీదగుపోషణంబునఁగదా? తానిల్చెనారోగ్యమున్।
తండ్రీ! నీహితబోధచేతనుగదా? తత్త్వజ్ఞుఁడైతిన్ ధరన్।
తండ్రీ! నీదుఋణంబుఁదీర్చఁగొనకన్ ధారేయుఁడైయుండెదన్॥

కం॥ మిథ్యాధ్యవసతియుక్తితో। బ్రత్యాఖ్యాతంబుఁజేసిప్రకటించితినే
సత్యముఫలితముగాదని। యత్యుత్తమమగునుగుప్తమరయుటచేతన్

చ॥ ఐదలకమీఋణంబిదిగోవచ్చెగదాయనిసంతసించితిన్।
సదమలరీతినార్యజనసమ్మతినొందినగ్రంథరాజమున్।
సదసులునావనంగఫలశాస్త్రవిఖండన సంగ్రహంబునన్।
ముదమునస్వీకరింపుగురుమూర్తిపితా! స్మరణార్థమిచ్చితిన్॥

పోషకులు.

శ్రీయుత. బి. కె. కేవయ్యగారు, ముఖాసి బారందూరు,
హొనూరు తాలూకా, సేలంజిల్లా.

,, ఆర్య. రామమూర్తిగారు, గోనబావి,
రాయదుర్గం తాలూకా, బళ్ళారిజిల్లా

,, కాశింసెట్టి. వెంకయ్యగారు, రొద్దంలోచర్ల
పెనుగొండ తాలూకా, అనంతపురంజిల్లా.

వైదికాంధ్ర గ్రంథములు.

(ప్రథమ గుచ్ఛము)

1.	ఈశ్వరరహస్యసారము	రు. 1-4-0
2.	పితృలోకమహాసభ	1-0-0
3.	మతమతాంతరపురోహితమహాసభ	0-12-0
4,	భారతసూర్యోదయము	0-4-0
5.	హిందూవైవాహికప్రహసనము	0-4-0
6.	మనుష్యజీవనము	0-6-0
7.	స్వాత్మనిరీక్షణము	0-4-0
8.	ఈశ్వరసిద్ధి	0-4-0
9.	అగ్నిహోత్రలాభముతత్పద్ధతి	0-8-0
10.	మద్యమాంససేవకకుఠారము	0-6-0

ఐదు(౫) రూప్యములు పంపినవారికన్నియు పోస్టేజిలేకుండ లభించును.

ఆర్య—నారాయణమూర్తి,

హిందూపురం,

అనంతపురం జిల్లా.

అభిప్రాయములు.

క॥ శ్రీరమ్యంబుగనవిచిన । భారతిసూర్యోదయంబుఁ బఠియింపమనో ।
భారములెల్లనుదొలఁగెను। నారాయణమూర్తిమీకునతులొనరింతున్॥

గీ॥ ఆహాహ భారతదినమణి నభినుతింప ।
నల్పమతి నాకుఁ దరమౌనె యవనిలోన ।
సత్యవిజ్ఞానవార్థియ సాగరమన ।
వలఁచినాఁడను మీగ్రంథ తరణిభువిని ॥

సీ॥ అజ్ఞానమనెడు గాఢాంధకారము బాప
నుత్తమమైన సూర్యోదయంబు ॥
అమితమౌ మతపంకమారిపోవుటకును
భావింపనిదిదీప్త భానురశ్మి ।
పాపరూపములైన పర్వతపఙ్క్తికిభువి
పవియగు నీదుపుస్తకంబు ।
కలుషంబులను మహాగజసంఘములకునీ
గ్రంథంబుగొలుసుల బంధనంబు ।
ఛలకపటపక్షపాత సంచయములనెడు
వ్యాధులణచెడు దివ్యమహౌషధంబు ।
ద్రోహతిమిరహరణ చంద్రోదయంబు
అహాహ భారతసూర్యోదయంబుభువిని ॥

పం॥ భద్రకవి.

తే॥గీ॥ శ్రీమనుష్యజీవనమునఁ జెలఁగు గ్రంథ-
ము భవితవ్య నారాయణమూర్తివలనఁ ।
బంపఁబడె నేఁడు సత్కాంక్షప్రబలనంది-
కొని తుదివఱకుఁ జదివితి మనములరగ ॥

సీ॥ సత్యవాక్పటిమయు సద్భావగరిమయు
విమలకీర్తంబు సద్విద్యయుమతి ।
ప్రాకృతనియమాను బంధవర్తనమును
కర్తవ్యకార్యసంఖ్యానమహిమ ।
సద్గ్రంథపఠనంబు సత్సహవాసంబు
వీగ్యగత్రణము సర్వేశనుతియు ।
దేశాభిమానంబుఁదిరమగు
ప్రీతియునాహ్లాదకరము సదాచరణము ।
దుర్గుణవిసర్జనంబును దుఃఖప్రాప్తి
కారణవిమర్శనంబాదిగాఁగల సుగుణాకరుని ।
జీవనమెజీవనమని తెలుపునా !
మనుష్యజీవనము నెంతని నుతింతు ? ॥

తే॥గీ॥ ఇనుఁడు తారలు శశియు మహేశ్వరుండు ।
నాకసంబునవెలయునందాకవిబుధ ।
వరులకెలమినిఁ బెనిచెడి మరకతమయి ।
వఱలుఁగావుత నీగ్రంధమరకతంబు ॥ (శిరిపి_ఆంజనేయులు)

నమస్తే మహాశయ !
క॥ వేదాంగమనుచుఫలమును । భేదము నెంచకనునమ్మిభ్రిమఁజెందిననే ।
మోదపయోనిధిమున్గితి । భేదమిప్పుడుఁదల్లమయ్యె బట్టబైటగన్ ॥
క॥ సఖుడా! నా హారీతుల । ప్రకటించితి విపుడుఫలితపద్ధతియెల్లన్ ॥
అకుటిలమగునీగ్రంథము। సకలజనులుఁగనియువినియుసంతసమొందన్॥
శా॥ ఆహా ! వైదికయంగమంచుమదిలో నేనమ్మియుంటంగ ని ।
స్వాహాతబింతయునుండకుండగభళీ ! మీరిట్లుఖండించి దు ।

గ్గాహ్యం బైన యసత్యజ్యోతిష విమ్రగాపంబునాశంబుగఁ ।
నోహో ! గ్రంధమహౌషధంబనిచితౌ నామోదముఁ గల్లగఁ ॥
క॥ ఫలితముగణితము వేరని। తెలియక నేనుంటిదానిఁ దొలగించితివౌ ।
పలుమఱు నేనందులకై। తొలఁతనుసలిపితిని నీకుధన్యవాదముఁ ॥

కన్నకుప్పిడి పగళు రామాచారి.

నమస్తే ప్రియవర !

తమ గ్రంధములఁబఱించి, నా మనస్సునకుఁ దోచినదానిని లిప్యం తరమునఁ దెల్పుటకు సమర్థుఁడనుగాను. "సర్వేపిసుఖినస్సంతు సర్వే సంతునిరామయాః । సర్వేభద్రాణిపశ్యంతు మాకశ్చిద్దుఃఖమాప్నుయాత్" అను నీతిని పాటించిన మిమ్ముఁబోటివారు రచించిన గ్రంధములమోఘములుగదా ? మీ గ్రంధరాజమండలి, తేజస్వితా-స్వాద యాక్షరితా- సుధారతా- ఖండనమండనసరళతా- ప్రమాణపుష్టతా- సిద్ధాంత సత్యతాద్యుత్తమగుణములెంతని వర్ణింతును ? ఐహిక పారలౌకిక సుఖదాయకములగు నిట్టి గ్రంధములింకను ప్రచురించుటకు సర్వేశ్వరుఁడు మీకు సర్వసుఖము లొసంగునుగాత !

సూర్యనారాయణ కవి.

సీ॥ మతమతాంతర పురోహిత మహాసభయను
గ్రంధంబుఁ జూచియానందమయ్యె ।
మానుషజీవన మను పొత్తముఁబఠించి
యసమానముగ ధీ ప్రసన్నమయ్యె ।
ఈశ్వరరామాస్య మాత్రికలకు నెల్ల
సంశయమ్ములఁబాపి శాంతి పెంపెగ ।
భారతభావోద్భవంబుఁ బాపె భయంబు
బహువిధ భేదభావంబులెల్ల ।

ప్రహసనంబువినోద స్వప్రహసనంబె

రైయొసదాహితవరయోగ్యమైరెయొప్పుచుండు ।

వైదికమతాంధశ్రీమాలిక వఱలుఁగాత

యిలకళియయు తారలివ్వ సుధలోనుండువరకు ॥

ఉ॥ అప్రియమైన సత్యమును హానిప్రియంబయినన్ యసత్యమున్ ।

సప్రియమైన సత్యమును నూన్పృతమంచుదలంచునీతిస ।

త్యప్రకటంబుగాగమతయాంతర ప్రేరక కూటసంజ్ఞచే ।

ప్రప్రథమందొకప్డు ప్రియవాక్కులఁబల్కనరీతివిమ్మహా ।

విప్రసమూహ మంచక వివాదములన్ వివరించితొల్లి ।

శ్రీప్రముఖోదనోక్కప్రతిచేరగనంపుడు మిమ్ముబేడెదన్ ॥

సహపాఠి (బాల్యమిత్రము) అమృతభట్టాచార్య.

Dear Sir ;

I received the "మనుష్యజీవనము and మతాంతర మహాసభ" of your "Granthamala" It is with the gratest pleasure that I read the books. I congratulate you on your work. Your arrangement of subjects is admirable..............once taken up, they carry forward the reader and it is difficult to lay them down. They will revolutionise the foolishness and............I am yours sincerely.

V. APPAYYA.

స్వహత్రమా నమస్తే !

చ॥ సకలజనాభివర్ధని సుసంఘమునై యతులప్రీతిచే ।

సకరుణమారునిచ్చుటికిఁ జక్కగవచ్చి మనుష్యజీవనం ।

బొకటినిఁదెల్పసభ్యవరులా విదిసత్యమటంచుబల్కుచున్ ।

ప్రకటితహస్తతాళములు మాటికిమాటికిఁ బర్వుచుండఁగా ।
సకలసభావితానమును సమ్మతిఁజేసిన సత్యవాఙ్మయా......ఇత్యాది.

కాశపల్లి—శివరామశర్మ.

ఇంద్రవజ్రావృత్తము.

దృష్ట్వా మహేశ్వర మహిమ్నరహస్యసారం - శ్రీ భారతాంబుజ సఖోదయనాటకాదీన్ । వైవాహికప్రహసనం రచితం యథార్థం । నారాయణార్య కవినామతిమార్గభివామః ॥

ఆనందయంతి పఠనాత్పరితోషయంతి ఆప్లావయంతి శ్రవణాదను మోహయంతి । యద్వద్దయావ్యయ సరస్వతి సత్యవాణీం । నారాయణార్యకవితా సరణింగసజ్ఞాః ॥.........ఇత్యాది.

కెలమంగలం—గురుచరణార్యః.

శ్రీయుదార్య మహాశయా! నమస్తే !

తాము సాధారణ స్థితిగలవారైనను అసాధారణ హృదయులై యున్నారని తమ గ్రంథరాజములవలనఁ దెలియుచున్నది. మీరత్యల్పస్థితిలోనుండియు, ననల్పసేవను దేశమునకుఁ జేయుచున్నారు. అనేకులు ధనికులయొక్కయు నధికారులయొక్కయు సహాయమునుగోరి గ్రంథమాలలను బ్రచురపరచుచుండఁగా తామొక్క పరమేశ్వరునియందు విశ్వాసముంచి, కర్తవ్యపాలనమును ధర్మనిష్ఠయు గలిగి మహోపకారముఁజేయుచున్నారు. మీ గ్రంథములన్నియు—తమ మన ధనాభివృద్ధియు, జ్ఞానాభివృద్ధియుఁ గలుగజేసి అజ్ఞానాంధకారమును బాపుచున్నవి. అన్యంబగు నింద్రియలోలుప- విషయ విషధరిత- మిధ్యాకర్తవ్యరత- పుస్తకములఁ బఠించుటమాని, మీ వైదికాంధ్ర గ్రంథములఁ బఠించుటవలన పాఠకులు నన్నివిధముల ధన్యులగుదురని నమ్మినాడను.

L. K. SHARMA.

ముఖ్యసూచన.

ఒక మాయాబంగారపు నగలవర్తకుఁడు తనవద్దగల సద్యః ప్రకాశమగు గిల్టు యాభరణములఁజూపి, గొనియాడునుగాని, వానిని పరీక్షించుటకు స్వర్ణకారునియొద్దకు రమ్మన, గుట్టు రట్టగునని జడియుచుండును. అలాగున కొందరు స్వార్థులు మాగ్రంథములను తాము పఠించుటకుఁజడియుచుండుటగాక, పరులను చదువకుండఁజేయుచున్నవారు. వీరిలక్షణములను "మతమతాంతరపురోహితమహాసభ" యను గ్రంథమున వివరించియున్నారము. అట్టివారి మాటలను పాటింపక వేదాది సత్యశాస్త్రములందు విశ్వాసము, భక్తి, శ్రద్ధలు గల నిజమైన వైదికులు మా గ్రంథములను పఠించి యదార్థమగు వైదికసిద్ధాంతముల నవలంబించి ధన్యులగుదురని ప్రార్థించుచున్నారము.

ఇట్లు సర్వజనశుభచింతకుఁడు,

ఆర్య—నారాయణమూర్తి,

హిందూపురం,

అనంతపురం జిల్లా.

ఓమ్.

పితృలోకమహాసభ.

(సభామంటపమున వారువారు యథాస్థానములందుఁ గూరుచున్నతరువాత, రిసెప్షన్ కమిటీయొక్క ప్రధానాధిపతియగు బృందావనరావనెడు జైనపితృవు ఈ ప్రకారముగ నుపన్యసించెను.)

బృందావన జైనుల యుపన్యాసము.

సభాసదులారా! నాకుఁ దెలిసినంతవఱకును హిందువులును ముసల్మానులును క్రైస్తవులును ఒక్క సీసాలోఁ దించిన ద్రావకమువలె నొక్క తెగవారైయున్నారు. ఎట్లనఁగా:—బైబిల్ ఖురానులలోని సంగతులును హిందువుల పురాణములలోని సంగతులును ఈవిషయమున నాధారములై యున్నవి. లూతుభార్య నగరమునుండి వెడలిపోవుచు వెనుకకుఁ దిరిగి చూచినందున కుప్పతొట్టంభమై పడిపోయెనని; ఆదికాండము 20వ

అధ్యాయమున నున్నది. హిందువుల పురాణములలో గౌతమునిభార్య శిలయై పడిపోయినట్లు వ్రాయబడినది. అబ్రాహాముభార్య సారాయను నది అబ్రాహామునకు చెల్లెలుకావలయును. లోతు తనయిద్దరి కూతురుల తోను దాను సంభోగించి సంతానమును గలిగించెను. ఇటువంటి వావివరుసలు పురాణములలోను గలవు. బ్రహ్మ తనబిడ్డను వివాహమాడియున్నవాడు. జంతు హింసజేసి అబ్రాహాము యజ్ఞముజేసెను. పొట్టేళ్ళు మేకలయజ్ఞములు హిందువులలోను గలవు. దేవుడు యాకోబుతో యుద్ధముచేసెను. హిందూదేవతలును మానవులతో యుద్ధము చేయుచున్నారు. బైబుల లోని యోసేపుచరిత్రయు, మన హిందువులలోని సారం గధరచరిత్రయు నొక్కటియే. బైబులులో గొయ్యాలమం త్రించిన బాములయ్యెనని యున్నది. ఇట్టి మహేంద్ర జాలములు పురాణములలోను అనేకములు గలవు. బైబిలులో యోహాను అనువానిని జేప మ్రింగెనని యున్నది. అతడు మూడు దివారాత్రములు మత్స్య గర్భమందుండి అది కక్కినప్పుడు బయటికివచ్చెను. పక్షి గర్భమునందు మనుష్యుడు బయటికి వచ్చినసంగతి పురాణప్రసిద్ధము.

తురకలు మాత్రముతో జంతువుల కుత్తుకలు కోయుదురు. హిందువులు మంత్రములు చెప్పి యాగములందు జంతువులను జంపుదురు. మహమ్మదుసాహెబ్ గారికి ఆయూషాతోటి వివాహమువలెనే రాధాకృష్ణుల వివాహము గలదు. మహమ్మదు దేవునియొద్దకు పోయినప్పుడు కొన్ని సంవత్సరములుచేరి యొక్క ముహూర్తమయ్యెను. కృష్ణమహారాజుగారి రాసలీలా సమయమందు ఆరుమాసములు నొక్క రాత్రిగానుండెను. హజరత్ మహమ్మదువద్దకు స్వర్గమునుండి దేవుని యాజ్ఞలు అధ్యాయములుగా సర్కారువారి సర్క్యులర్లవలె దిగివచ్చుచుండెను. కృష్ణమహారాజుగారివద్దకు నారదాదుల మూలకముగా స్వర్గమునుండి వర్తమానములు వచ్చుచుండెను. ఇటువంటి సంగతులెన్నియో నేను వివరింపగలను. శ్రీ ద్వారకాపురమునం బ్రాచీనకాలమందు రెండు తెగలవారుండిరి. అందొక తెగవారు ముసలాయుధుండగు బలదేవుని భక్తులుగా నుండిరి. రెండవ తెగవారు కృష్ణభక్తులుగానుండిరి. ముసలాయుధుని పూజించువారికి ముసలిమాన్యులనియును, కృష్ణుని యారాధించువారికిం గృష్ణమాన్యులనియును పేరు ప్రసిద్ధమైయుండెను. ఈ ముసలిమాన్య

శబ్దము వికృతినిజెంది "మునల్ మాన్" అయిపోయి నది కృష్ణసూన్యశబ్దము ఖండాంతరముఁజేరి చెడి "క్రిస్టియన్" అయిపోయినది. కృష్ణశబ్దము 'క్రైస్టు' అయినది. కృష్ణుడు యశస్వీగనుక యశస్వీకృష్ణశబ్దము. "జేసెస్‌క్రీస్టు" అయిపోయినది. క్రైస్తువులు దేవుఁడు దేవునికుమారుఁడు, పరిశుద్ధాత్మయనునట్లు, హిందువులు బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రులను ముగ్గురిని నమ్ముచున్నారు. క్రైస్తువులలో రోమన్ క్యాతలిక్కులు విగ్రహారాధకులు. ప్రొటెస్టంటులు విగ్రహారాధకులుగారు. హిందువుల లోను విగ్రహపూజ చేయువారున్నారు. ద్వైతులు విగ్రహారాధకులు అద్వైతులు మూర్తిపూజకులు కారు. హిందూపురాణములోని కర్ణుడు కుంతీదేవికి బుట్టినట్లే క్రియిస్తును దనతండ్రి వీర్యమునకుగాక పరిశుద్ధాత్మకుఁ కన్యాగర్భమున బుట్టెను. క్రయిస్తువు మహిమలకును ధన్వంత్రి శుక్రాచార్యుల మహిమలకు గించిత్తయినను వ్యత్యాసములేదు. హిందూ మహమ్మదు క్రైస్తువు లలో మద్యమాంసాహారములు సమానముగ నున్నవి. హిందువులప్పుడప్పుడు చేయు నేకాదశీవ్రతములు మున ల్మానులొక్కసారిగా జేయుదురు. హిందువులకు హరిద్వా రాది తీర్థస్థానములు, మహమ్మదీయులకు మక్కామొ

దలగునవియును, జహూసలేము మొదలగునవి క్రయిస్తవు లకును గలవు. తురకలు గోరీలను పూజించుచున్నారు. హిందువులు సమాధులను పూజింతురు. వీనియన్నిం టినిబట్టి నా సిద్ధాంతము స్థిరమగుచున్నది. గాన హిం వులును, ముసల్మానులును, క్రయిస్తువులును ఒక్కమగ్గము లోని పోగులవలె నొక్కతెగవారుగా నున్నారు. ఇట్టి మీతో సర్వథా భిన్నభావమునుగల జైనుడగు నన్ను సభికులు నిష్పక్షపాతకముగా నభ్యర్థనాసభాపతినిజేసి గౌరవించినందులకు మీకు సౌహార్దిక ధన్యవాదములు సమర్పించుచున్నాడను.

ఇట్లు బృందావన జైనులుచెప్పి ముగించినతరువాత బ్రాహ్మసామాజకులగు కేశవచంద్రసేనుగారు లేచి ప్రసం గము చేయుటకు సిద్ధమైరి. కరతాళములు మ్రోగెను. సభనిశ్శబ్దమయ్యెను.

---

(2) కేశవచంద్ర సేనులుగారు.

సామాజకులారా! బృందావనులుచెప్పిన హిందూ ముసలుమాన క్రయిస్తువుల యేకత్వమును నేనను మోదిం చుచున్నాడను గాని, నిష్పక్షపాతముగ మనము

యోచించి చూచినయెడల హిందూ జైన సంప్రదాయము లేకములని స్ఫురింపక మానదు. "క్రమాన్యత్వం పరిణామాన్యత్వే హేతుః" యని పతంజలి చెప్పినట్లు వస్తువులయొక్క రూపాంతరమందుఁ బ్రతిక్షణమును బరివర్తనము సంభవించుచుండును. ఉదాహరణముగా సద్యోజాతుఁడైన నొకబాలుని ఫొటోగ్రాపు అనఁగా ఛాయాప్రతిమనుదీసి యుంచుకొని, మఱికొంతకాలమునకు నదేమనుష్యుఁడు తరుణవయస్సునకు వచ్చినపుడు మఱియొక ప్రతిఁదీసి, మఱియు వానిదే వృద్ధాప్య దశయందు వేఱొక ప్రతిని దీయించి చూడుఁడు వాస్తవమున మూడు ప్రతిబింబములు నొక్కనివే యయినను, మిక్కిలి యంతరమేర్పడి, యామూడును ఒక్కనివే యని చెప్పఁజాలక యుందుము. ఈప్రకారముగానే జైనమతము హిందూమతముయొక్క పరివర్తనముగానున్నది. ఇవన్నియు రూపాంతరములుగాని వేఱుకావు అయినను గుర్తించుటకు మాత్రము సుగమముగా నుండలేదు. చూడుఁడు! జైనులయొక్క యుపాస్యదేవతలు నిరువది నలుగురు తీర్థంకరులుగా నున్నారు. వారు సిద్ధశిలయందుచేరి యీశ్వరరూపమై యుందురు. హిందువులలో పూజ్యమగు నవతారములు యిరువదినాలుగు. వీరంద

రును వైకుంఠమునఁజేరి ఈశ్వరత్వమును గాంతురు. జైనులు నలువది యెనిమిది యాకారములను పూజింతురు. హిందువులాలాగే నలువది యెనిమిది యాకృతులుగల మూర్తిపూజను సలుపుదురు. మరియు నీ రెండు మతములయొక్క తీర్థక్షేత్రములు నయితము మిక్కిలి యొకటినొకటి బోలియున్నవి. పాలిటానా, శత్రుంజయు, ఆబూ, చితార, చంపాపుర, రాజగృహీ, తారంగాజీ, కుండలిపుర, పాపాపురీ, సిద్ధక్షేత్ర, పారసనాథ, యిత్యాది జైనయాత్రాస్థానములు జూచినవారు నాయభిప్రాయము నేకీభవింతురు. భాద్రపద శుక్లపక్షమునందు జైనులు "అంతచతుర్దశి" పర్వమును జేయుచున్నారు. హిందువులదే కాలమున "అనంతచతుర్దశి" యను వ్రతమును నాచరించుచున్నారు. ఉపవాసము లుభయులకు సమానములై యున్నవి. ఇంక విగ్రహార్చన విధానము. మూర్తిదర్శనము, సమానాచారములై యున్నవి. మూర్తిపూజ ముక్తిదాయమని యుభయులును నమ్మియున్నారు. జైనుల గ్రంథములును. హిందువుల పురాణములును బరస్పర సంబంధములుగలవియై, యేకరీతి ననుసరించియున్నవి. కన్నడ పంపరామాయణ, కుముదేందు రామాయణములలో ఆత్మ్రణాదులు జైను

లనియు, జినధర్మమును చక్కగా నడపినవారనియు, చెప్పబడినది. హిందువులు వారిని దేవతలని పూజించుచున్నారు. హిందూపురాణములలో నెట్లు పరస్పర విరుద్ధములును, అసంభవములును గలవో అటువలె జైనగ్రంథములందును గలవు. హిందువులెట్లు నానాదేవతలను నమ్ముదురో అట్లే వీరును దీర్థంకరులను సమ్యగ్జ్ఞానులనియు, బరమేశ్వరులనియు, నమ్ముచున్నారు. హిందువులలోని యద్వైతులవలె జైనులును దాము దేవతలగుచున్నామని నమ్మినారు. ఇందువలన జైనులు హిందూమత పరివర్తనమునుగాంచి, దానినుండి భిన్నులైయున్న వారుగాని అవ్యథాగాగు. వీరిలోమరల శ్వేతాంబరదిగంబరాది అంతశ్శాఖలు హిందువులలోవలె బయలుదేరినవి. ఇట్లుండగా బృందావన జైనులు, తాము వేఱేయనియు, హిందూ ముసల్మాన క్రయిస్తవు లొక్కటియనియును, జెప్పుట యుక్తముగా నుండలేదని నాయభిప్రాయము. ముఖ్యముగా విచారించుచుం బోనుబోను, అందఱు నొక్కటే గయగు నార్యసంతతివారమని సారమేర్పడుచున్నది. అదిని మనమందఱ మార్యులమని తెలిసికొనిన తరువాత నీవైమనస్యములను విడనాడి సోదరులై యుండక తప్పదు. కాన మనమిప్పుడు మతభేదములను వదలుకొని ప్రకృ

కాంశముపై గృష్టినుంచవలయును. ఇది నాసమ్మతము. మఱియు నీసభకు నగ్రాసనాధిపతిగా శ్రీస్వామి వివేకానందులవారిని నేమించుటకు నేనుద్దేశించెదను.

ఇట్లు చెప్పి ముగించినతరువాత, వివేకానందులవారిని సభాపతిగా నేమించిరి. చప్పట్లు మ్రోగెను. అంతట సభాపతిలేచి తనప్రథమ ప్రసంగమును ప్రారంభించెను.

---

(3) వి వే కా నం దు ల వా రు.

సభ్య మహాజనులారా! నాకీదినమున సభాపతిత్వ మిచ్చి గౌరవించినట్లే, నా మాటలయందును గౌరవముంచుమని వేడుచున్నాడను. ఒకానొక గృహయజమానుఁడు, తనకుటుంబజనులు ప్రమత్తులై నిద్రించుచుండుట జూచి, వారిని హెచ్చరించియు, గద్దించియు, నిద్రనుండి లేపినయెడల, నింటివారిలోఁ గొందఱు సోమరులును వివేకశూన్యులగువారు దమయజ్ఞాన నిద్రావరవశతచేత, యజమానుని గురించి "వీఁడు హానికారకుఁడు, మాకు బద్ధశత్రువుగా నున్నవాఁడు" అని భావించినను అతఁడు యథార్థముగాఁ గుటుంబవిరోధి కాఁడుగదా? మఱియు నతఁడు వారికిఁ బరమహితైషియనియు, శుభచింతకుఁడ

నియు, వివేకులు భావింతురుగదా ? అలాగున నాయుప దేశమును భావింతురని నమ్మినాఁడను.

మన మీదినమున చర్చింపదలచియున్న ఫలిత జ్యోతిషమును గురించి, నాయభిప్రాయమును దమకు నివేదించుచున్నాఁడను. ప్రతిమానవుఁడును, స్వాభావికముగాఁ దనభావికాలఫలమును దెలియఁగోరుచుండును. కాని భగవంతుఁడట్టి భవిష్యజ్ఞానమును దెలియుటకు సాధనముల నిచ్చియుండలేదు. ఎందుకనఁగా, భవిష్యజ్ఞానము మానవుని యభివృద్ధికిని, బురుషార్థమునకును, బాధకముగా నున్నది. ఐనను దురాశఁగల మానవులు ఈవిషయమై శోధనలుచేయఁ బ్రారంభించిరి.

ఆదికాలమందలి యార్యులు, వేదాది సత్యగ్రంథముల యాధారమున, జ్యోతిశ్శాస్త్రమనుపేర ఖగోళములను, వాని గతులను గురించి, ఆర్యభట్టీయాది గణితవిద్యాగ్రంథములు వ్రాసిరి. వీని యాధారమున రోమకపౌలిస, పైతామహ సిద్ధాంతములు రచింపఁబడెను. వీని పరిశ్రమమువలన, మిశ్రదేశస్థుఁడగు టాలిమి యను పండితుఁడు, ఖగోళవిద్యలయందు గణకుఁడయ్యెను. తరువాత నది చీనాదేశమందును, యూరోపు ఖండమందును వ్యాపించెను.

జ్యోతిర్మయములగు సూర్య చంద్ర అంగారకాది గ్రహములును, వాని గతులును, వాని చలనాదులవలన గలుగు గ్రహణములును, వాని గణితమునుగురించి చెప్పుటవలన ఆర్యభట్టీయాది గణితజ్యోతిష గ్రంథములకు జ్యోతిశ్శాస్త్రములను పేరు వాడఁబడియున్నది. ఈసంపూర్ణ గణితవిద్య ఆర్యులనుండి ప్రపంచమంతయు వ్యాపించినది.

ఇట్లుండగాఁ గొందఱు, ఈ గణితసంబంధమైన ఖగోళశాస్త్రములోఁ జెప్పఁబడిన గోళములగతులే ప్రపంచమున జరుగు సుఖదుఃఖములకును మనుష్యులయొక్క ఫలాఫలములకును, గారణములై యుండవచ్చునని యనుమానించి, వరాహ మిహిరాదులు గణిత విద్యనుండి ఫలితవిద్యను గల్పింపసాగిరి. ఇది మొదట కాంభోజము, అనగా కాబూలు రాజ్యమునందుఁ బ్రకటమైనది. అప్పుడా దేశమునందార్యులు ప్రభువులై యుండిరి ప్రథమమున గ్రహణములనుండి ఫలముల నూహింపఁ బ్రారంభించిరి. శ్రావణ మాసమున గ్రహణము కలిగిన యెడల (కాశ్మీరాన్ సపులింద చీనయవనాన్) కాశ్మీర, చీన, యవన దేశములకు హానికలుగును. ఇట్టి గ్రహణ ఫలములు సరిగాఁదూఁగక పోవుటవలన వడగండ్లవర్షమును నటువి

స్ఫుట భూకంపము, ఇంద్రధనుస్సు ఇత్యాదులును, నాత ర్వాత గ్రహగతులు మొదలగునవియు ఫలకారణములై యిప్పటి దురవస్థకు దిగినది. ఈ కల్పిత శాస్త్రాధార మున మనుష్యులకు జాతకములు వ్రాసి, వానిమూల మున ఫలముల దెల్పుట కుద్యమించి, దానికిని జ్యోతిశ్శా స్త్రమని నామకరణమును జేసిరి. ఈమర్మమును దెలి యని యనభిజ్ఞులు, గణితజ్యోతిషమును ఫలితజ్యోతిష మును ఒక్కటేయని భ్రమింపసాగిరి. ఎవరైన ఫలిత జ్యోతిష మసత్యమని చెప్పినయెడల, గ్రహణములెట్లు సత్యము లగుచున్నవని వాదింతురు ఇదియె దీనికి నుదాహరణము. కావున మనమీభ్రమ నివారణము కొఱకు, వేదాంగమగు సత్యజ్యోతిష విద్యను, గణిత జ్యోతిషమనియును, ఫలమును జెప్పుదానిని ఫలితజ్యోతి షమనియును వాడుచున్నారము.

అనేక ఫలశాస్త్రజ్ఞులు, ఫలిత జ్యోతిషమునకు, మూలగ్రంథము బృహజ్జాతకమని చెప్పుచున్నారు. అయి నను వరాహమిహిరులు "పృథువిరచిత మన్యైః శాస్త్ర మేతత్సమస్తం" అని చెప్పియుండుటవలన, యిందునకు భట్టోత్పల టీకాకారులు "ఏతత్ సమస్తం—సకలశా స్త్రం, అన్యైః—యవనేశ్వరాదిభిః, పృథు—విరచితం"

అని చెప్పియుండుటవలనను, వరాహమిహిరులకంటెను, బార్హస్పత్యశాస్త్రమును దెలిసియుండిరనియును, అందు ముఖ్యముగ యవనులు నభ్యసించియుండిరనియును, దెలియుచున్నది. మఱియు గర్గసంహితయను ఫలిత జ్యోతిషగ్రంథమునందు "మ్లేచ్ఛాహియవనాస్తేషు సమ్యక్శాస్త్రమిదం స్థితమ్" అని యుండుటవలన మ్లేచ్ఛదేశస్థులగు యవనులు ఫలితజ్యోతిషమునకు ప్రాథమిక కర్తలనియును, యవనులలోనుండి హిందువులలో నిది వ్యాపించెననియు, సిద్ధమగుచున్నది. కావున దీనిని యవన జ్యోతిషమని సయితము చెప్పదగియుండును. ఈ ఫలిత గణితశాస్త్రభేదమును తెల్పుటకై గ్రంథపట్టికను జూపుచున్నాడను.

సిద్ధాంత గ్రంథములు.

1 బ్రహ్మ, 2 సూర్య, 3 సోమ, 4 రోమక, 5 వసిష్ట, 6 పౌలస్త్య, 7 బృహస్పతి, 8 గర్గ, 9 వ్యాస, 10 పరాశర, 12 భోజ, 12 వరాహ, 13 బ్రహ్మగుప్త, 14 సిద్ధాంతశిరోమణి, 15 సుందర, 16 తత్వవివేక, 17 సార్వభౌమ, 18 లఘు ఆర్య, 19 బృహదార్య, 20 ఋగ్వేద జ్యోతిష, 21 యజుర్వేద జ్యోతిష. 22 అధర్వవేద జ్యోతిష.

యసనాతనమగు యవన జ్యోతిషముయొక్క సత్యాసత్య
మును గురించి నిర్ణయము చేయుదురుగాక !

అప్పుడు ఆదిభాస్కరులనువారు లేచి యుపన్య
సింపఁ దొడగిరి.

---

(4) ఆదిభాస్కరులవారు.

సభ్యులారా ! సభాపతిగారి ప్రారంభోపన్యాస
మును నేనును నామోదించుచున్నాఁడను. ఈ నవీన
ఫలితజ్యోతిషము మనలోనెట్లు వ్యాపించెనని కొందఱు
ప్రశ్న వేయవచ్చును. ఇప్పుడు ప్రత్యక్షముగ మహ
మ్మదీయులాచరించు హసేన్ హుసేన్ యుత్సవముల
యందు మసీదులకుఁబోయి, మేవా సమర్పణము చేసి,
మ్రొక్కి ప్రసాదమును స్వీకరింపని హిందువు లెవరుగ
లరు ? ఇదెట్లు మనలో వ్యాపించెనో అట్లే ఫలశాస్త్రి
పద్ధతియు వ్యాపించినది. పురాతన ప్రసిద్ధులగు భారతీ
యులలో స్వయంవరముతప్ప, వివాహములను గుండలు
లులనుబట్టి చేయుచుండినట్లు కనఁబడదు, పూర్వము
వివాహములందు యోగ్యత, సామర్థ్యత, విద్యాది పరీ
క్షలు జరుగుచుండెను. సీతా రాములయు, సుభద్రా

జ్ఞునలయు, శకుంతల సుష్యంతాసుల యు, వివాహాములె న్నియో దీనికి సుదాహరణములు గలవు. కాని,జాతక పత్రముల ననుసరించి జరిగిన వివాహములు ఆక్షేపయ మున బొత్తిగాలేవు. ఇప్పటి భూలోకని వాసులకన్ననో మహామారీ రోగభయముకంటెను ముహూర్తభయ మెక్కువమై యున్నది. " అవశ్యమనుభోక్తవ్యం కృతం కర్మ శుభాశుభం " అను సిద్ధాంతమును ఈఫలిత జ్యోతి షము పాడుచేయ నమకట్టినది. మూర్ఖులు తమ యా యువును వృద్ధి చేసికొనుటకై దైవజ్ఞుని ప్రార్థింతురు. మహాజ్యోతిష్కులు మూడుమాకలకు మేరు పర్వతమును మింగివేయుదురు. ఈశ్వరీయ నియమములను దలక్రిం దులు చేయుదుమని నమ్మింతురు. ఎవరు కుండలీవిచార మును జేయుక వివాహము జేయుదురో వారు నాస్తికుల నబడుదురు. సుముహూర్త వివాహములుచేయు యా స్తికులు సయితము దుష్ఫలములనే అనుభవించుచు, దుఃఖములపాలై యున్నవారు. హిందూ జ్యోతిష్కులు చంద్రగ్రహమును బుధుసునిగాను, యవన జ్యోతిష్కులు స్త్రీనిగా నమ్మినారు. హిందువులు శుక్రగ్రహమును దేవ శత్రువని భావించియుండగా, యవనులు శుభగ్రహమని చెప్పుచున్నారు. యవనులు హిందువులకు వ్యతిరేక

ముగా బుధ శనైశ్చరులు నపుంసక గ్రహములని నమ్మి యున్నారు.

మానవులకు వారివారి కర్మానుసారముగా గలుగు సుఖదుఃఖముల నేకవిధములై, యనంతములై యున్నందున ఫలిత జ్యోతిషముకూడను లగ్నఫలము, రాశిఫలము, గ్రహఫలము, గ్రహశత్రుమిత్ర ఫలము, ఉచ్ఛనీచ ఫలము, స్వక్షేత్రఫలము, దృష్టిఫలము, ఆహార విహార ఫలము, వారఫలము, మాసఫలము, సంవత్సరఫలము, నక్షత్రఫలము, తిథిఫలము, పాప పుణ్య గ్రహఫలము, స్త్రీపున్నపుంసక గ్రహఫలము, యిత్యాది పలువిధములగు ఫలములను గ్రోడీకరించి, అడ్డగోడమీఁది దీపము వలె సుఖదుఃఖముల రెంటికి సరిపోవునట్లు కల్పింపబడినది. మంచిచెడ్డల కన్నింటికి ముహూర్తములున్నవి. స్థలము వెదకుటకును, ఇల్లు కట్టుకొనుటకును, బావి త్రవ్వుటకును, బిడ్డ పుట్టినను, పేరు పెట్టినను, పెండ్లి జేయుటకును, బయుండుటకును గుడ్డలు ధరించుటకును, ప్రయాణము చేయుటకును, ఇంట ప్రవేశించుటకును, క్షౌరము చేయించుకొనుటకును, మందు ద్రాగుటకును, దొంగలించుటకును వ్యభిచరించుటకును, జూదమాడుటకును, మోసపరచుటకును ముహూర్తములున్నవి. ఇంకఁగొంత

కాలమునకు మలమూత్ర విసర్జనములకును ముహూర్తము గావలసి వచ్చునని తోచుచున్నది. ఈ ముహూర్తవైభవమును మనవారు స్వీకరించియుండియు, దీనిని శాస్త్రోక్తముగా విసర్జించియుండు యితర విదేశీయుల వలె సుఖింపజాలకున్నారు. ఇదెంతటి దౌర్భాగ్యము?

నేను భూలోకమున నున్నప్పుడు, నాకుమారుని జ్యోతిషము నేర్చుకొనుటకై పంపితిని. వాడును శాస్త్రవేత్తయై వచ్చెను. వాని పాండిత్యపరీక్షకొఱకు, నాపిడికిట నొక వస్తువును బట్టుకొని నాచేత నేమున్నదని యడిగితిని వాడు తెలుపును బసుపునుగలసిన పదార్థమది యని చెప్పెను. నేనంతునకు సిద్ధాంతార్థపు మాటలనువిడచి పరిష్కరింపుమని యడిగితిని. అట్లు విశదపరచుటకు శాస్త్రములో నాధారములేదనెను. పిమ్మట నామిత్రులగు కొందరి యూరోపియనుల జాతకములను గనబరచి, వీరి దేహముల రంగులెట్టివని యడిగితిని. వాడు గణితమునువేసి చూచి, శరీరస్థానమందు కేతువుండుటచేత గొందఱు నల్లనివారని చెప్పెను. నేనప్పుడు యూరోపియనులలో నల్లనివారు లేరుగదా? వారందరికీదను స్థానమందొక్కటే గ్రహముండదా? యని యడిగితిని. సీమలోనివారలవిషయము మాశాస్త్రములో

వ్రాయవలసినది నిలువయున్నదనెను. తరువాత విధవలు సధవలు కలసిన యేఁబది స్త్రీజాతకములు వానిచేతికిచ్చి, ఇందుఁగల సధవల యొక్కయు విధవల యొక్కయు, విధవలలోఁ బునర్వివాహమాడిన స్త్రీలయొక్క పత్రములు ప్రత్యేకముచేయుమంటిని. మావాఁడు స్తబ్ధుఁడయ్యెను. ఇందులో సంపూర్ణ పరాభవమొందినదే గాక, పునర్భువులనుగురించి శాస్త్రములో నేమియులేదనెను. అటుమిమ్మట నిన్నటిదినమున నేనెన్ని జాబులు వ్రాసి పోష్టులో వేసితినో చెప్పుమంటిని. శాస్త్రములో దీనికాధారము లేదనెను. మరలఁ జనిపోయినట్టి నా స్నేహితుని జాతకమును జూపి, వాని యాయువెంతయని యడిగితిని. బ్రతికియున్నట్లు అతని యాయువును జెప్పెను. అతఁడు చనిపోయినాఁడంటిని. వాఁడు మరల గ్రంథములను వెదకి, కుండలిని బరీక్షించి, వాని కాసంవత్సరమున గొప్ప గండముగలదు- గాన వాని మృతికదియే కారణమనెను. అందుకు నేను ఒక్కజాతకమే అల్పాయువునకును దీర్ఘాయువునకును ఆధారముగా నున్నప్పుడు, యీపాడు శాస్త్రమునెట్లు నమ్మవలయునంటిని. వాఁడందునకు నొక్కజాతకమును బట్టియే దరిద్రుఁడనిగాని, ధనికుఁడనిగాని, దీర్ఘాయువు గలవాఁడని, మరియు

వల్పాయుష్కుడని నయితము చెప్పుటకు నీశాస్త్రమూ ధారముగా నున్నదనెను. మరియు సమస్త విషయము లును గోళీలవలె నెటులదొర్లించిన నట్లు దొర్లుచుండు ననియు, నుదాహరణము లెన్నిటినో జెప్పి జూపెను. అంతియుకాదు మావాఁడొక్క జాతకమును వ్రాసి, ప్రపంచములో సంభవించిన దానియాధారమున సరిపోవునట్లు ఫలములు వివరించి చెప్పఁగలనని ప్రతిజ్ఞచేసి, దాని చమత్కారమంతయు వివరించెను. మావాఁడు యాడంబర జ్యోతిష్కుఁడై, లోకులకు గ్రహములయొక్క జడుపును కల్పించి, ఆమూలమున జపహోమ దానాదులు స్వీకరించి, మాగృహమును పదార్థములతో నింపించెను. పెద్దలకు ముహూర్తములు చెప్పెడు నీ చమత్కార శాస్త్రమును సత్యశాస్త్రమని భ్రమించిన మన వారిబుద్ధికి నేను వింతపడుచుంటిని. ఆహా! మనభారతేయులు వంచనలను మోసములను గనిపెట్ట జాలని బుద్ధిహీనులై, మిక్కిలి శోచనీయమైన దశలో నుండుటకుఁ జింతింపవలసి యున్నది. చీనారాజ్యమందు ఫలశాస్త్రము ప్రవేశించెనుగాని, దానియనర్థమును ప్రభుత్వము వారు తెలిసికొని, యేజ్యోతిష్కుని వచనము మిథ్యాయగునో, వానిని దక్షణమే యురితీయుట కనుజ్ఞ నిచ్చిరి.

భయంకరమైన యాశాసనమునకు వెరచి, యీపిశాచము హిందూదేశమును బట్టుకొన్నది. ఓ హిందూదేశమా! నీవు మీనమేషములనడుమఁ జిక్కితివి. నీకింక దిక్కెక్కడిది? నీకు దిశాశూలల సంప్రాప్తమై యున్నది. మహాశయులారా! త్వరితముగ నీదుష్ట శాస్త్రిమును నష్టపరిచి, మన సంతానమునకు మేలు చేకూరునట్లు చేయుటకై ప్రార్థించుచున్నాఁడను. నేఁగూర్చుండెదను.

అనంతరము అమృత భట్టాచార్యు లుపన్యసింప నిలువంబడిరి.

---

(౫) అమృత భట్టాచార్యులు.

సభాసీనులారా! మనవారు ఫలముల వైఖరిని గమనించుటలేము. దాని చమత్కారమును జూడుఁడు!

భానువారమున జన్మించినవాడు పిత్తశరీరి, సుందరవిగ్రహుఁడు, గంభీరుఁడు, చాకచక్యము గలవాడు; వానికిరువది వత్సరములాయువు

సోమవారము:— విద్యావంతుడు, చతురుఁడు,

భోగపురుషుఁడు, ఉత్తమ స్వభావుఁడు, ౼రువదినాలుగు సంవత్సరములాయువు.

మంగళవారము:—ధనికుఁడు, కఠోరహృదయుఁడు, మూర్ఖుఁడు, నాస్తికుఁడు, డెబ్బది వర్షములాయువు.

బుధవారము:—ధర్మాత్ముఁడు, అలసి, దర్శనీయుఁడు, నూరు సంవత్సరములాయువు.

గురువారము:—పండితుఁడు, ధర్మాత్ముఁడు, పరివారము గలవాఁడు, తొంబదివత్సరములాయువు.

శుక్రవారము:—విద్యావంతుఁడు, ధర్మాత్ముఁడు, ధనవంతుఁడు, వాత వికారముగలవాఁడు, అరువది వత్సరములాయువు.

శనివారము:—స్వార్థి, రాగద్వేషి, జాతిపతితుఁడు, నూటనాలుగు సంవత్సరములాయువు.

ఈ వారఫలములలో నేమేమి తలక్రిందులగునో అవి సంవత్సరముల ఫలములోను, ఈరెంటిలో వ్యతిరేకించిన ఫలములు తిథులయొక్క ఫలములలోను, వీనిలో కొఱవడినవి పక్షఫలములలోను, వీటిలో వికటించిన వానికి బదులుగా గ్రహఫలములలోను చేర్పఁబడియుండును. అనఁగా నొకచోటఁ దప్పిపోయిన ఫలము మరియొక్కచోటఁ జూపఁబడును. ఈ వ్యాఖ్యానములకు

గ్రహశత్రు మిత్రత్వాది భంగము లనేకములు చూపఁబడియుండును. ఏఫలము కలిగినను దప్పిపోయినను జ్యోతిష్యముమాత్రము నిజమగుచుండును. సోమవారమునఁ బుట్టినవాఁడు విద్యావంతుఁడు గాక పోయినప్పుఁడు, వాని మానఫలమో అథవా మరేదియైన నొక ఫలము కారణముగాఁ జూపవచ్చును. ఉదాహరణముగా నొక చంద్రగ్రహమును జూడుఁడు. ఏకస్థానమున ధనవంతుఁడగును; ఎనిమిదవ స్థానమున నిర్ధనుఁడగును. పదియవ స్థానమున బలవంతుఁడగును; పండ్రెండవ స్థానమున రోగియగును. ఆరవ స్థానమున నల్పాయువగును. పదునొకండవ స్థానమున దీర్ఘాయువగును. ఈలాగునఁ బరీక్షించి చూడగా దానిచమత్కారమంతయుఁ దెల్లమై తెల్లవారును.

జ్యేష్ఠానక్షత్రమున స్త్రీ శిశువు పుట్టినచో బావ చచ్చును; మూలానక్షత్రమున మామ చచ్చును; ఆశ్లేషయందత్త గతించును; విశాఖయందు మఱఁది మరణించును; రేవతీ ప్రథమ చరణమున బావయు, మూఁడవ చరణమున నత్తయు, నాల్గవ చరణమున మఱఁదియు, జనిపోవుదురు. ఆహా! చూడుఁడెంత భయంకరము; వధువులను పర్వములుగ మార్చిన నీ శాస్త్రి

మునెుక్క యనర్థమును, విపత్తులను, ఎంతనివర్ణింతును? ఈ దోషములన్నియు, దైవజ్ఞునకు ముడుపుఁ జెల్లించి నచో, నతఁడు మాయముచేయును. క్రూరగ్రహము లను శాంతపరచి గ్రహచారమును బారఁదోలును. ఆయువు నధికపరచును. ఒకరి జాతక బలమును మరి యొకరిపై నావేశింపఁ జేయును. విధియంతయు జ్యోతి ష్కుని స్వాధీనములో నున్నది. వధూవరులను మృగ ములుగా మార్చునట్టి శక్తియు, మాతా పితరులను బొమ్మలుగాఁ జేయు మంత్రబలమును వారియందున్నది. నామిత్రుఁడొకనాఁడు నన్ను "ఈదినము క్రొత్తము చ్చెలు దొడుగుకొనవచ్చునా" యని యడిగెను. "ముం దరచెట్లలో ముహూర్తమును వెదకు" మని చెప్పితిని.

ఒక ఫలజ్ఞాని, ఫలమును ముందుగా వ్రాసిపె ట్టుచుఁ దన ప్రభావమునుజూపి ద్రవ్యమును జేర్చుట కారంభించెను. నేను వెళ్ళి "స్వామీ! నేనీ తుపా కిలో నొకటిని గురిపెట్టి కాల్చుచున్నాడను; గురితప్పు నా? తగులునా? తప్పునెడల నేదిక్కున నెంతదూర మున దెబ్బతగులును? వ్రాయుడంటిని. శాస్త్రవిధు లలో నిట్టి ప్రశ్నలేదని చెప్పి తప్పించుకొనెను. నా మిత్రునిభార్య ప్రసవవేదనఁ బడుచుండగా, నీజన్మ్రపం

బోవు శిశు వాడదియా, మగవాఁడా ? వ్రాసి యియ్యవ లెనని యడిగితిని. అందునకతఁడొక కాకితముపై 'పుత్రినపుత్రీ' యని వ్రాసియిచ్చి, కవరులోవేసి ప్రసవించిన తరువాతఁ జూచుకొనుఁడని చెప్పెను. ఇందలి చమత్కారమును జూడుఁడు. (న) వర్ణమును పుత్రిశబ్దమునకుఁ జేర్చితిమేని ఆడుదియగుచున్నది. పుత్రీశబ్దమునకుఁ జేర్చితిమేని మగవాఁడగును. ఇడువంటి జాతక పత్రముల వైఖరిని గనిపెట్టఁజాలని మూర్ఖులు పెక్కు కష్టముల పాలగుచున్నారు. మనోసంబంధమైన మిథ్యా విశ్వాస మెంతయో దురంతముల కాస్పదమగుచున్నది. మూఢ విశ్వాసము గుండుదెబ్బలకంటెను బలీయమై యుండును. ఈ జాతకపత్రముల నమ్మికొని మనవారు దేహారోగ్యగుణ కర్మస్వభావ లక్షణములను విచారించక, వివాహములుచేసి పలుకష్టముల పాలగుచున్నవారు తుదకంతయు "గాలిలో దీపముమంచి దేవుఁడా నీసత్య" మన్నట్లు విధియని తలంచుచున్నారు. మొదట గృహప్రవేశమునకు సుముహూర్తముబెట్టి, సమారాధన సంతర్పణ దానాదులలో ద్రవ్యధ్వంసమును జేయించు సిద్ధాంతియే, యింటిలో నెవ్వరైన జచ్చినప్పుడు దుర్ముహూర్తమును వెదకి, కొన్ని మాసములవఱకు నాయింటిని వద

లించి పాడుపరచి, యింటివారిని బరులపంచఁ బడియుం డునట్లు చేయును. ఈవిపత్తుల కన్నింటికిని గృహప్రవేశమునాఁటి సుముహూర్తము కారణమా? అథవా కర్మఫలమా? కర్మఫలము తప్పదన్నప్పుడు ఈముహూర్తములతోఁ బ్రయోజనమేమని మనవారూహించుచున్నారాం?

పూర్వజన్మాదుల ఫలములను మిక్కిలి యెక్కువగాఁ దెల్పెడు భృగుసంహిత యనెడు ఫలశాస్త్రిమును జూచి యున్నవారుగదా? ఆగ్రంథకర్త నిజముగా భృగు ఋషి కానేరఁడు. ఋషులింతటి కపటులని, ధూర్తులని, యెవరు చెప్పఁగలరు? ఆగ్రంథము గురించి నామిత్రులొక రుపన్యసింప నున్నారుగాన నేనేమియుఁజెప్ప నవకాశములేదు. ఆగ్రంథములోని ఫలమును విన్నను, వ్రాసియిచ్చినను, దానమర్పింపవలయును. భూలోక వాసులయొక్క భ్రమ నివారణకై మనము తప్పక తగిన ప్రబంధమును జేయువలయును పెక్కుమంది యుపన్యాసకులుండుటచేత నేనింతటితో విరమించుచున్నాఁడను.

అప్పుడు విజయ దేవుఁడుగా రుపన్యసింపసాగిరి.

(6) విజయదేవుఁడుగారు

పితృమహాశయులారా ! కొన్ని గవ్వలను దీసికొని "మొగశిశువైనచో బేసి సంఖ్యగాను, ఆడశిశువైనచో సరి సంఖ్యగాఁ బడుఁగాక" అని తలంచుకొని కొందరి గర్భిణిస్త్రీల విషయమై దొర్లించినాఁడను. ఒకప్పుడాలాగుననే ఘటించినది ; మరియొకప్పుడు తప్పి పోయినది. కాని, జనులు నావద్దకుఁ బ్రశ్నల నడుగుటకై వచ్చుచునేయుండిరి. కనుక లోకులు స్వాభావికముగాఁ గల్లలను గణింపరు. కాని నిజములనుమాత్రము లెక్కపెట్టుదురని నేను నమ్ముచున్నాఁడను ఈ ఫలశాస్త్రములలో జనులకు సాధారణముగాఁ గలుగు సుఖదుఃఖాదులు చెప్పఁబడియుండును. ఏ జాతకములోఁ గాని పిడుగుపడి చచ్చుటయు, కలెక్టరుపని లభించుటయు, బ్యారిష్టరీ మొదలగు పరీక్షలలోఁ గడదేరుటయు, అమెరికా యూరోపాది దేశయాత్రలఁ జేయుటయు, స్త్రీలలో రెండవ వివాహమాడుటయు, అముడబిడ్డలఁ బ్రసవించుటయు, జూచియున్నారా ? ఐరోపా స్త్రీలకు బదునాఱేండ్ల లోపల సంతానమగునని కుండలినిబట్టి ఫలశాస్త్రప్రకారము చెప్పినచో నది యెట్లు సిద్ధించును ?

కాన నీశాస్త్రమున నింకను గల్పింపవలసి యున్నది. సంపూర్ణ మెప్పటికినిగాఁ జాలదు.

లాభము గలుగుట, నష్టము సంభవించుట, రోగి యగుట, ఆరోగ్యవంతుఁడగుట, వ్యసనము ప్రాప్తించుట, మనస్సు ప్రసన్నమగుట, మాతాపితాది వృద్ధజనులు చచ్చుట, పుత్రులగనుట, స్త్రీవియోగమగుట, ప్రయాణ ముచేయుట, వివాహములగుట,జలాగ్న్యాది గండములు సంభవించుట, వాహనములెక్కుట, మొదలగునవి సామాన్యముగా అందరికిని గలుగుచుండును. లాభము కలిగెనా గ్రహబలము ; నష్టముగల్గెనా తద్దోషము ; గ్రహమిత్ర శత్రుత్వాది భంగము. రోగియగుట సంభవించెనా గ్రహగతి ; చచ్చెనా గొప్పగండము ; ఆరోగ్యముగానుండెనా మిత్ర గ్రహబలము ; అందుపై తిథి వార మాస సంవత్సర సంయోగ వియోగ దృష్టిస్థానాదులెన్నియో కారణములుగాఁ జూపఁబడును. జ్యోతిష్కుఁడెవరికైనఁ జిక్కునకొనెదరా ? ఈ చమత్కారమును గనిపెట్టి పూర్వ మంగీరసుఁడు భాస్కరాచార్యాది ప్రభృతులు ఫలిత జ్యోతిషమును ఖండించి యున్నారు.

ఫలశాస్త్రజ్ఞుఁడు మనకు వైశాఖ మాసమువ

అతు లాభము గలుగునని చెప్పెను. అప్పుడు మనధ్యానమంతయు లాభముమీఁదనే స్వారిచేయుచుండును. మనుష్యునకుఁ బ్రతిదినము లాభమున్నది. లేకున్న దినప్రతి నేమి తినఁగలఁడు? పందరూపాయిలు నష్టమైనను, అది వాని లోపముగా భావింపఁబడును. రెండు రూపాయిలు లాభముగలిగినా అదిగ్రహబలమగును. చాలును జ్యోతిషము సిద్ధమయ్యెను.

నాతోనొక ఫలశాస్త్రిజ్ఞుఁడు "నీవు పుట్టినదినమును మీతండ్రికిఁ జెప్పియుంటి" ననెను. వెనుకటి కథలక్కఱలేదు; నాభార్య గర్భవతిగా నున్నది; యెప్పుడు ప్రసవించునో చెప్పుడంటిని. గుర్తువేసి తెచ్చుచున్నానని వెళ్ళినవాఁడు మరల దర్శన మీయలేదు.

ఒకప్పుడేక కాలమున నిద్దరు శిశువులు మూలా నక్షత్రమున జన్మించిరి. అందొక శిశువు తండ్రి ఫలశాస్త్రి విశ్వాసముచేతఁ జావునకు దిగులుపడి, యాశిశువునుజూడక పరగ్రామమునకుఁబంపి పోషించునట్లు చేసెను. అచ్చట సమయమునకు సరిగాఁ బాలుదొరకక ఆ శిశువు చనిపోయెను. మరియొక శిశువు సురక్షితమై బ్రతికెను.

నా స్నేహితుఁడగు నొక వైశ్యుఁడు "నాకుమ

క్షణకరమగు నొక మందునిచ్చెదవా? " అని యడిగెను. నేనెందుకని యడుగగా నతఁడు నా మారుతల్లిని జంప వలసియున్నది. కారణ మేమన్నను, ఆమెది సింహ యోని; నాది మృగయోని ; యిందుచే నేను దినదినము క్షీణించుచున్నాడను ; తప్పక చత్తును" అని చెప్పెను. ఈ ఘోరపాతకమెట్లు చేయ సాహసించితివని నేనడుగ, "నాలుగురూప్యములు జ్యోతిష్కునికిచ్చి యాపాపమును నివారణచేసికొందును" అని చెప్పెను.

సోదరులారా ! యిటువంటి విపత్తులఁ దలచుకొన్న నాశరీరము పులకరించుచున్నది. హా ! జ్యోతిష పిశాచమా ! నీవు మానవజాతికిఁగల దయను బాడుచేసితివిగదా ! నీవెన్నడు హిందూదేశమును వదలిపోయెదవు ? పురుషార్థమును ధ్వంసము చేసితివి ! స్వాతంత్రమును నిరసింపఁజేసితివి ! స్వయంవర వివాహములను స్వర్గమున కంపితివి ! వంశముల నశింపఁజేసితివి ! బుద్ధిబలముల క్షీణింపఁ జేసితివి ! అతిబాల్య వృద్ధవివాహముల నెలకొల్పితివి ! మూర్ఖమున్నతిఁ పరచితివి ! కన్యలమెడకురివేసి హత్యఁజేసితివి ! యేమి భయంకరము ! యెట్టువంటి ఘోరాంధకారము ? ఓ ఫలిత జ్యోతిషప్రేతమా ! నీకు దాహసంస్కారము చేయువారులేరా ? యెవరుం

దురు ? అందరు నీపాడు కలంక పంకమునజిక్కుకొని, తమ యజ్ఞానము దెలియఁజాలని దివ్యజ్ఞానులై పడియున్నవారు. మన మొక కాగితముపై నేదైనను వ్రాసి, దానిని జెరిపివేయుటకై యెంత తుడిచి కడిగినను దాని మలినము పోయి శుభ్రముగానట్లు, ఈ ఫలితజ్యోతిష మిషాంజనము మన మనోనేత్రమునకుఁ గడుదట్టముగఁ బూయఁబడి యుండుటచేత, నది మొదలంటనాశనము గాఁజాలకయున్నది. దీని యపజయపతాక మిన్నిరంగులతో నున్నను, కుక్షింభరులగు అస్ట్రాలజర్సు బయలుదేరుచు నున్నవారు. ఎట్టి యవసరమున కట్టి శ్లోకములు గలిగి బుద్ధిలేని మొద్దులను భ్రమింపఁజేయుచున్నది. ఈ యవనజ్యోతిషము ఈ జ్యోతిషాలయమును ఆర్యులర్ధ భాగమును పడఁద్రోచిరిగాని, అనార్య్య లడ్డమువచ్చి పోటి స్తంభముల నాటుచున్నవారు. వీరి భ్రమనివారణమునకై మనము వేగముగఁ బ్రయత్నములు సలుపవలెను. నేనాసనమును స్వీకరించెదనని కూర్చునిరి.

అప్పుడు రామమోహనరాయు లుపన్యాస పీఠమలంకరించెను.

---

(7) రా మ మో హ ను డు .

ప్రియభ్రాతలారా ! ఒకతూరి ఒక యవనజ్యోతిష్కుడు నావద్దకువచ్చి ఫలశాస్త్రము నిజమని రుజువుచేయగలనని చెప్పెను. నేనందుకు మొట్టమొదట మాయింట నెందరు విధవలున్నారనియును, వారికి ముహూర్తము జాతకమును ఏర్పరచినవారెవరనియును, ఈజాతక ముహూర్తముల లక్ష్యముచేయని నీపొరుగింటి ఆర్యధర్మోపదేశకుని కుటుంబములో నెందరు విధవలున్నారనియును అడిగితిని లజ్జపడి మూర్ఖసిద్ధాంతి వెడలిపోయెను.

నామిత్రుడగు నొక యాంగ్లేయునకు బిడ్డపుట్టెను. జన్మకుండలిని వేయించి జాతకమును వ్రాయుటకై దైవజ్ఞునకిచ్చితిమి. " అతడు ఈ చిన్నదానికి 9 సంవత్సరములలో వివాహమగుననియు, 16–17 సంవత్సరములలో సంతానము కలుగుననియు, 24వ సంవత్సరమున సవతి వచ్చుననియు ఇత్యాదులు వ్రాసిపెట్టెను " అప్పుడు నేను " స్వామీ ! యిది యింగ్లీషువారిబిడ్డ కుండలి " వారికి 10 సంవత్సరములలోపల వివాహమగుటయు సవతివచ్చుటయు నెట్లు సంభవించెనని యడిగితిని. గుణగ్రాహియగు నతడు గ్రంథములన్నింటిగాల్చి, దానియందలి విశ్వాసమును వదలుకొనెను.

సహోజస్థానమనగా మూడవయిల్లు సోదరసోదరీల సంఖ్యను తెలియజేయును. మేము నలుగురు అన్నదమ్ము లమును, నలుగురు అక్కచెల్లెండ్రును గలవారము. మా యెనిమిది జాతకములలోను మూడవస్థానమందుగల గ్ర హ మొక్కటిగా నుండవలయును. ఎందుకనగా ప్రతివా నికిని సమానసంఖ్యగల సోదరసోదరీలు కలుగు. ఇట్లుం డగా మాజాతకములలో గ్రహములు భిన్నించినందున నంత యు తలక్రిందులయినది.

" శనిక్షేత్రేయదాభానుః భానుక్షేత్రేయదాశనిః సద్యయేవభ వేన్మృత్యుః శంకకోయదిరక్షతి " శనిక్షేత్ర మగు—మకరకుంభ రాశులలో సూర్యుడు రెండు నెలలుం డును ; సూర్యక్షేత్రమగు— సింహరాశియందు శని రెం డున్నర సంవత్సరములుండును ; ఈ కాలములో శనిక్షే త్రమందు సూర్యుడును, సూర్యక్షేత్రమందు శనియును మాఘఫాల్గుణ మాసములందుండుట తటస్థమగును. కనుక నారెండుమాసములలో ప్రపంచమున బుట్టిన శిశు వులందరును తప్పక చనిపోవలయును దీనికీశ్వరుడడ్డ మురాజాలడు. ఈ గప్పాష్టకమునకు గొప్ప యబద్ధమే ప్రమాణము.

శని ఉచ్చస్థానమునుండిన ధనవంతుడగును. శని

రెండున్నర సంవత్సరములు తులారాశియందుచ్చలో నుం డును. ఈ రెండున్నర సంవత్సరములలో బుట్టినవారం దరు మహాధనికులయి యుండవలయును. ఈ యనర్థా ధ్యాయమును బరీక్షించి చూడుడు. ప్రథమస్థానము శరీరవర్ణమును జెప్పును. ఆఫ్రికాఖండ నివాసులంద రికి నాస్థానమందు శుక్రశనులుతప్ప మరేగ్రహముండగూ డదుగదా ? ఇది సిద్ధమా ! హిందూదేశమున మిశ్రవ ర్ణమైనందున నీశాస్త్రము సృష్టింపఁబడినది. ఇది నవీ నమనియును, సనాతనముగాదనియును స్థిరపడుచున్నది.

" పంచాశీతిర్బ్భవేదాయుర్వైశాఖస్యాద్యపక్షకే।
సాగ్ప్వష్టమ్యాం భృగోర్వారేనిధనం పూర్వయామకే "

(జా. భ) గణితజ్యోతిష సూర్యసిద్ధాంతప్రకారము వైశా ఖకృష్ణాష్టమికి అభిజిత్ అథవా శ్రవణనక్షత్రము రావల యునుగాని ఆశ్లేషానక్షత్ర మెప్పటికిని రానేరదు. కనుక తులారాశిలో జన్మించినవా డెప్పటికిని జావనేకూడదు. 85 సంవత్సరములు జీవించి వైశాఖ కృష్ణాష్టమి గురువా రము ఆశ్లేషానక్షత్ర పూర్వప్రహరమునఁ జచ్చుననుటెం తటి యవిద్యాంధకారమో చూడుఁడు.

" భాద్రమాసేసితేపక్షే చతుర్థ్యాంశనివాసరే।
భరణీ నామనక్షత్రేగ్రణంతి మరణంనృణాం " కుంభరా

శిలోఁ బుట్టినవాఁడు, భాద్రపదశు 4 శనివారము భరణి నక్షత్రమునఁ జచ్చును. ఆదినమున భరణీనక్షత్ర మెప్ప టికిని రాదు. మరియు నిటువలెనే "ఆశ్వినస్య సితేపక్షే ద్వితీయాయాం గురోర్దినే । కృత్తికానామ నక్షత్రేసా యం మృత్యుర్న సంశయః" మీనరాశిలో బుట్టినవాడు ఆశ్వీయుజ శుద్ధ ద్వితీయా గురువారమునాఁటి సాయంత్రి కృత్తికానక్షత్రమందుఁ జచ్చును ఇచ్చటను గృత్తికా నక్షత్రము రానేరదు. చూడుఁడీ యభినవసిద్ధాంత మెట్లున్నది ?

శుక్రుఁడు భూసూర్యులకు నడుమ వచ్చినప్పుడు ప్రకాశభాగము సూర్యాభిముఖముగను, అప్రకాశభా గము భూమ్యభిముఖముగ నుండుటచే శుక్రగ్రహముగప డక శుక్రమూఢమేర్పడును. ఫలశాస్త్రము శుక్రుఁడు గతమై పోవునని చెప్పుచు, నూతన కార్యారంభములు చేయకూడదని మంచిసమయములను అనుకూలములను వ్యర్థము చేయుచున్నది. శుక్రమనగా వీర్యము; యౌ వనకాలమందు వీర్యముత్పత్తియగును ; శుక్రోదయము నఁగా యౌవనకాలము గాన నప్పుడు వివాహము చేయ వలెననుటకు శుక్రోదయమున వివాహమవశ్య మాచరింప వలయునని ఋషులు చెప్పియున్నారు ఇట్టి సత్యమును

విడిచి, ప్రపంచమున వేలకొలది భాగములలో నొకభాగ మగు హిందూదేశ నివాసులు శుక్రమూఢాది మూఢాచారములలో మునుగుచున్నారు. ఇట్టివారు విద్వాంసులా? వారికిబుద్ధియున్నదా?

గణితములో ఫలితముకేర్చి పంచాంగములు ముద్రించి, ధరలు హెచ్చుననియు తగ్గుననియు చెప్పెదరు. వారికి దానియందు దృఢవిశ్వాసమున్నచో దీనిని రహస్యముగ తెలిసికొని, తాము వ్యాపారములు చేసి కోటీశ్వరులు గానేరక కాసులు పైసాలుకొరకు వేసారితిరుగుటలెందుకు? ధర మందగించినప్పుడు పదార్థములు కొనియుంచి, తేటమైనప్పుడు విక్రయించి లక్షాధికారులు కాఁజాలక భిక్షాధికారులై శనైశ్చర సంచారములేల చేయవలయును?

మా కాలెజీయందొక విద్యార్థి "నీవీసంవత్సరమునఁ బరీక్షలోఁగడ దేరజాలవు" యన్న జ్యోతిష్కునిమాట నమ్మికొని చదువుట మానుకొనెను. మా ప్రిన్సిపలుగారు ఈ సంగతిఁదెలిసి యాజ్యోతిష్కుని స్కూలునకుం బిలువనంపి "మీరు ఫలములు చెప్పఁగలరా" యని యడిగెను. అహా! సందేహమేమి? చెప్పగలను. అని అతఁడు బదులు చెప్పునంతలో బెత్తముతో డజన్

వాయించుచుండెను, తిరిగితిరిగి చూచుచు:నింటికి పరుగెత్తెను. అప్పుడా విద్యార్థినిఁజూచి, తనఫలమును దాను దెలియని యీమోసగాని వంచకపు మాటలను నీవెట్లు నమ్మితివని బుద్ధిచెప్పి యీ సంవత్సరమున వాఁడు పరీక్షలో గడతేరునట్లు చేసెను. "పృష్ఠే చంద్రేథ వేద్మృత్యుః వామే చంద్రే ధనక్షయః" అనువారునువారే "నహిచ లతినరాణాం భావినీకర్మరేఖా" యనువారును వారే. ఇం దేదినిజము ? కర్మఫలము తప్పక జరుగునప్పుడు యీఫలితజ్యోతిషమువలనఁ బ్రయోజనమేమి ? నేనింకఁజాలించెదను.

---

(8) ఆత్మదేవుఁడు.

పితృమహాజనులారా! రామమోహనులు చెప్పినట్లు ఫలితజ్యోతిషము జ్యోతిష్కులకు పనికిరాకుండుట వింతగానేయున్నది. తాము భాగ్యశాలినులగు కన్యలను బాగుగ ఫలపరీక్షచేసి తమయిండ్లకు నేల తెచ్చుకొనరాదు ? సర్వసంపదలతోఁ దమగృహాముల నేల నించుకొనరాదు ? ఒక జ్యోతిష్కుని కొడుకును పాముకరచిన మొదల వానికి నౌషధమిచ్చునప్పుడేల ముహూర్తమును

పంచాంగములో వెదుకఁడు? ఒక ఫలశాస్త్రిజ్ఞుఁడు గ్రహబాధవలన ననేక కష్టముల ననుభవించునప్పుడు శాంతిసంతర్పణ సమారాధనల నేల చేయఁడు? శనివేధ చేత నొక యవనజ్యోతిష్కుని బాకీలను అప్పులువా రెగవేయఁగా గ్రహప్రసన్నత కొరకుఁ బ్రబంధములనుజరు పక కోర్టులకిందులకు పోవలయును? ఒక ఫలశాస్త్రి జ్ఞుని యిల్లు కాలినప్పుడు చల్లార్పుటకేల ముహూర్త మును వెదుకఁడు? వారేల రైలుప్రయాణమునకై వార శూలాది వర్జములు విచారించరు? ముహూర్తము లక్క రలేని విదేశీయులకు గల దుఃఖములేవి? ముహూర్త మూర్ఖతను మునిఁగిన హిందువుల సుఖములేవి? "బుద్ధి ర్యస్య బలంతస్య నిర్బుద్ధేస్తు కుతోబలం" అన్నట్లు నిర్బుద్ధి మనుష్యుల గతులిట్టివే.

ఈరాశియందు బుట్టినవాఁడీ దినమునఁ జచ్చునను జన్మపత్రముల నమ్ముకొని మూఢ విశ్వాసమున దుఃఖిత్వై గురిగాఁ జచ్చుటయు సంభవించును. మూఢవిశ్వాసము తుపాకిగుండుతో సమానమైనది. కాన జ్యోతిష్కులు నరహంతుకులై యున్నవారు. దీనిని నమ్మువారు "మూ ర్ఖోమూర్ఖో గార్ధభో యేకరాశి"యనునట్లు మూఢులుగ నున్నారు.

ఫలిత జ్యోతిషమందు అంగారక గ్రహము మన వారికి విశేష విపత్తులను కలుగఁజేయును. సప్తగ్రహముల కంతటికి బలాధిక్యమెట్లు కలిగెను? గ్రహముల ప్రసన్నతకొరకు జ్యోతిష్కులకు దానములేల యియ్యవలయును? గ్రహముల, ప్రసన్నా ప్రసన్నములు నిజమైన నెవరికి సూర్యగ్రహము ప్రసన్నమో వారికి వైశాఖ జ్యేష్ఠ మాసములయందలి యెండతాపము సోఁకూడదు. వారికి ఛత్రములు చెప్పు లక్కరలేదు. ఎవరికి చంద్రగ్రహము ప్రసన్నమో వారు హేమంత ఋతువునందు దిగంబర సంచారులైనను చలికిఁ బాల్పడఁగూడదు. ఎవరికి గ్రహములు సౌమ్యములై యున్నవో వారినవి బాధించకయుండవలయును. ఇట్లు జరుగుచున్నదా? గ్రహములు జ్యోతిష్కుల వశమైనప్పుడు తామే రాజులు గావలయునుగదా?

వాస్తవముగా జ్యోతిష్కులు గ్రహదానోపజీవను లైనందున వీరికే గ్రహమూర్తులని పేరు. ఎందుకనఁగా గ్రిహాశబ్దార్థము పుచ్చుకొనుట యగుచున్నది. "యేగృహ్ణంతితేగ్రహాః" యెవరు గ్రహింతురో వారు గ్రహములు. వారికియ్యకున్న ద్వేషింతురు. అప్పుడు క్రూరగ్రహములగుదురు. ఇచ్చిన సంతసించి సౌమ్యులగు

దురు. కాన యవన జ్యోతిష్కులు సాక్షాత్ గ్రహము లని సిద్ధమయ్యెను.

జ్యోతిష్కులు కొక్కజ్ఞానమున్నది. సాధారణ ముగా లోకులు తాము సుఖముగా నున్నప్పు డేమియు విచారింపక తమ కేమయినకష్టము ప్రాప్తించినప్పుడే తమ గ్రహచారము లెట్లున్నవో తెలియుటకు దైవజ్ఞునియొద్దకు వచ్చువాడుకయై యున్నది. ఇది తెలిసి పోపుజీలు వంకర టింకలులను వెదకుదురు. తత్ శాంతికి యోగ్యతానుసారము సూర్య నమస్కారములు, గ్రహజపములు, సంతర్పణ సమారాధనలు, గో భూ హిరణ్య వస్త్రదానములు చెప్పి తమ స్వార్థమును దీర్చుకొందురు. గ్రంథములందొక్క సమయముననే సుఖదుఃఖముల రెంటికిఁ దగిన యాధారములు దొరకుచున్నవి. రోగము కలిగినప్పుడు గ్రహచారము బాగుండలేదందురు. జపాదులు చేయించెదరు. రోగము శాంతించినయెడల నందుకు గ్రహశాంతి కారణమందురు చచ్చినా గ్రహచార మెప్పటికైనా తప్పనాయని యందురు. ఇది సోదర పూరణార్థ శాస్త్రమనుటకేమి సందేహము?

మా గ్రామమున నా భార్యయు మరియిద్దరు స్త్రీలును నేక కాలముల నొక్కటే లగ్నమున బ్రసవించిరి.

వారిలో మావాఁడు విద్యావంతుఁడయ్యెను. తక్కిన వారు విద్యావిహీనులైరి. నేను కొందఱి యరణ్యవాసుల జన్మములను గనిపెట్టి జాతకములు వ్రాసితిని. అంతయు తలక్రిందులైపోయి. నాకున్న విశ్వాసమంతయు మాయమయ్యెను. నాకుండిన యనావశ్యకభయము తొలఁగిపోయి సుఖముకలిగినది. వాస్తవముగ నేమహాత్ముఁడైనను భవిష్యమును జెప్పఁగలిగియున్నచో నట్టిమహిమ ఫలిత జ్యోతిషమువలన గానేరదు. అదియోగము నాత్మజ్ఞాన సంబంధమైనది. అందుకు ద్రవ్యాదులు సమర్పింప నవసరములేదు. అది యవన జ్యోతిష్యమునకు సర్వథా సంబంధము గలిగియున్నది కాదు. ధనాకాంక్షగల, దైవజ్ఞత మోసమని తెలియవలయును. మహాత్ములకు జాతకములు, కుండలులు, హస్తములు, ఆకారములు, వారతిథిమాసాది కాలములు, గణితములు గ్రంథములు, మొదలగునవి యక్కరలేదు వారు ఋషులు.

ఓహో ! మనవారికెట్టి దైవజ్ఞులు చేకూరిరి. వీరి పద్ధతినిబట్టి మంచిచెడుగులన్నియు గ్రహములందున్నవిగాని, మనుష్యులందు లేవు. ఫలప్రాప్తియంతయు

నీశ్వర వ్యవస్థలో లేదు; గ్రహావ్యవస్థలో నున్నది. కాన ఫలశాస్త్రము నాస్తికము; దీనినినమ్మువారు నాస్తికులు.

ఒకఁడు జారచోరుఁడగుటకు గ్రహములు కారణము గనుక ప్రభువులందరును తమ శాసనముల త్యజింపవలయును; వేదాది శాస్త్రములు 'ఇతిశ్రీ' యయ్యెను. కాని పూర్వప్రభువులైనను ఇప్పటివారైనను తమ న్యాయస్థానములందు న్యాయవాదులు, సాక్షులు, చట్టములు, మొదలుగాఁగల ప్రబంధములకు బదులుగా నీభవిష్య జ్యోతిష్కులను ప్రతిష్ఠించి వీరి సహాయముతో వీఁడు దోషి; వాఁడు నిర్దోషి, ఈనేరమిట్టుల జరిగినది; అని నిర్ణయింపఁజేసి తీర్పులు చేయుటగానము. ప్రభువులు నమ్మనిదానిని ప్రజలెట్లు నమ్ముచున్నారు? వారు భ్రమప్రమాదములఁబడిన పామరులని స్పష్టమగుచున్నది.

ఒకానొక వంధ్యస్త్రీ జ్యోతిష్కునివద్దకుఁబోయి, నాకుసంతానము గలుగుటకు నుపాయమేమని యడిగెను. అందులకతఁడు నీవు ఎవరిదైన పరుల గృహమును కాల్చివేసినయెడల సంతానమగునని చెప్పెను. జ్యోతిష్కులు తమ యుక్తులుపన్నగడలు జపములు వ్యర్థములగు సందర్భమున నిట్టి యుగ్రమయిన యుపాయముల చెప్పి తప్పించుకొందురు. మరియొక జ్యోతిష్కుఁడు ఒక గొల్లదానికి

జ్యేష్ఠపుత్రుఁడగు నొక్కరిరక్తమున స్నానముచేసినచో నీకు పుత్రుఁడు కలుగునని చెప్పెను. మూఢమతులగు నాయువతులు పోపులుపదేశించిన పనులాచరించి కారాగృహమున కాపురముండబోయిరి. ఇట్టి యనర్థములెన్నియో జరిగినవి. ఆహా! ధీమంతులారా! మీరింకను దీనియనర్థమును గనుంగొననేరకున్నారుగా? మీ బుద్ధికి ధన్యవాదము; ఇకనైన కాలయాపనముఁ జేయక నీపాడు ఫలశాస్త్రమును పాడుచేయుటకుఁ బ్రయత్నించుఁడు. మన సంతతియగు భూలోకనివాసుల నీబ్రహ్మరాసిగట్టిగఁ బట్టుకొని పీడించుచున్నది. అయినను మనవారు దీనిని గృహదేవతగా భావించి పూజించుచున్నవారు. తామనుభవించు దుష్టఫలములు, తామాచరించు కుకర్మములయొక్క పరిణామ ప్రాయశ్చిత్తములని యెరుంగక, గ్రహగతులందుకుఁ గారణమని భ్రమించి మరియు నందులకు పరిహారముగ సయితము దుష్టకర్మములాచరించుచు రౌరవాది నరకములలోఁబడి పొరలుచున్నవారు. ఈశ్వరీయ నియమమును స్వప్నమందైనఁ దలంపరు. ఇది మహాపరితాపము! నేనాసనమును స్వీకరించెదను.

---

(9) రుద్రదత్తుగారు.

సభ్యులారా! ఫలాదులు తెలుపు శాస్త్రములన్నియు సత్యమైనవియుగాక, సత్యాసత్య రూపములైయున్నవి. కాలము నూతనమగుచున్నది. సంస్కారములు వెలయుచున్నవి. గాన ఫల జ్ఞానులును, తమశాస్త్రములను సంస్కరించుకొనుచు వచ్చియున్నారు. చూడుడు! జన్మపత్రములందు మొదట "సాజన్మపత్రీ శుభదా న యస్యతజ్జీవితం సంతతమంధకంస్యాత్" జన్మపత్ర మెవనికిలేదో వాని జీవితమందు సదా యంధకారముండు నని యాశను గల్పించిరి. మరియు వీరి యుక్తినిజూడుడు! మొదటనే—"జనుషః సమయే ధృతంనయంత్రం నమయా చ నివేశితా చ నాడీ। అపరై రుపదిష్టజన్మకాలాజ్జని పత్రీహావిలిఖ్య తేమయైషా" అనగా నేను జన్మకాలము దెలియుటకు కాలయంత్రము నుపయోగింపలేదు. పరులుచెప్పిన కాలమునుబట్టి జాతకమును వ్రాయుచున్నాడను. అని వ్రాయుదురు.

వారెంత ద్వంద్వార్థములుగను, అర్థాంతరద్యోతకములుగను, అనుమానముగను, ఊహాలుగను, చమత్కృతిగ్గను వ్రాసినప్పటికిని కొన్నివిషయములందు చిక్కులు

సంభవించును. గనుక నట్టివిషయములనుండి తాము తప్పించుకొనుటకై .యీనూతన సంస్కార శ్లోకమును కవచరూపముగ వ్రాసిపెట్టుదురు. వీరిబూటకమును విశ్వగుణాదర్శమను గ్రంథకర్త యిట్లు వర్ణించియు న్నాడు. "విలిఖిత సదసద్వ్యాజన్మపత్రం జనానాం। ఫల తియదితదానీం దర్శయత్యాత్మదాక్ష్యమ్। నఫలతి య దిలగ్నం ద్రష్టురేవాహమోహం — హరతిధన మిహైవం హంతదైవజ్ఞపాశః" ఫలశాస్త్రివేత్త, సుఖదుఃఖయుత మైన మంచిచెడుగులను జేర్చి జన్మపత్రమును వ్రాయును. అందు కొన్ని ఫలములు సమ్మిళితములైనప్పుడు తన ప్ర భావమును జెప్పుకొనును తప్పినసంగతులకు జన్మకాల మును చెప్పినవానినెత్తిన తప్పుమోపును. ఈకుత్సితులు పరులద్రవ్యము నీవిధముగా నపహరించుచున్నవారలు; అని చెప్పియున్నాడు.

తప్పిపోయినవన్నియు కాలపరీక్షకుల లోపమని యును జనులను నమ్మించుదురు. కాలపరీక్ష తప్పియు న్నప్పుడు, ఫలములన్నియు తలక్రిందులు కావలయును గదా? కొన్ని నిజమై ఘటించుటకు కారణమేమి? అది శాస్త్రచమత్కారము. నా కుమారుడు పుష్యాభ హుళ యు మా వా స్య సోమవారమున జన్మించెను.

"సాత్వికోగుణవాన్ శాంతః పూజ్యోమానీ దృఢవ్రతః।
దీర్ఘాయు ర్ధనవాన్ దాంతః సోమవారే సముద్భవః"
అను వార ఫలప్రకారము దీర్ఘాయువుగలవాడు. అమా వాస్య ఫలములో "అమాయాంతు నరోజాతో యింద్రి యార్థ గతస్పృహీ చతురో బలహీనశ్చ స్వల్పాయుశ్చల చిత్తగః" అనునట్లు అల్పాయువుగలవాడు. వారఫల ములలో గుణవంతుడు శాంతుడు దాంతుడు పూజ్యుడు తిథిఫలములో దీనికి విరోధము యీలాగుననే సమస్త ఫలములును సుఖదుఃఖములు రెంటికి సరిపోవుచున్నవి. మావాడిప్పుడు పూర్ణాయువు గలవాడనియు, మరియు నల్పాయువు గలవాడనియు చెప్పవచ్చును. ఆకాశమం దలి జడములగు గ్రహములకును చేతనములగు జీవులకును నీశ్వరవ్యవస్థయగు పాప పుణ్య సంబంధమగు సుఖదుఃఖ ములలో నేమి సంబంధముగలదు? వాని ఫలములన్ని యు ఋతుకాల భేదముల చేత సమష్టికి గలుగవలసియు న్నవి గాని, వ్యక్తిమాత్రమునకు గానేరదు. మాతల్లి అమడబిడ్డలను గన్నది, గాని ఆమె జాతకములో నానం గతి వ్రాయబడలేదు. మాతండ్రి జాతకమునను నయి తము వ్రాయబడలేదు.

ఆర్యులకాలమున పంచాంగములకుతిథిపత్రములని

చేరుండెను. ఐదుసంవత్సరములకు నొక్కసారి పంచాంగములు గుణింపబడుచుండెను. (1) సంవత్సరము (2) పరివత్సరము (3) ఇదావత్సరము (4) ఐత్సరము (5)ఇద్వత్సరము అని (తై॥ బ్రాం॥ 4-10-4) ఆర్షేయపంచాంగములలో ఫలితములవాసనయే యుండలేదు. సిద్ధాంతమందు "భూచ్ఛాయాం స్వగ్రహణే భాస్కర మర్కగ్రహే ప్రవిశతీందుః। ప్రగ్రహణమతః పశ్చాన్నేందో ర్భానోశ్చపూర్వార్ధాత్" (బృహత్సంహితాయాం) అనగా చంద్రగ్రహణమందు భూచ్ఛాయలో చంద్రుడును,సూర్యభూగోళములకు నడుమ చంద్రుడుండునని చెప్పియుండగా పంచాంగములలో సూర్య-చంద్రులను పాము మ్రింగినట్లు ప్రతిమల నచ్చొత్తించి, కల్పితకథలను నమ్మునట్లు సిద్ధాంతులే జనులను మోసపరచుచు మహాపాతకులగుచున్నారు.

పంచాంగమనగా సూర్యోదయ సంగవ మధ్యాహ్న అపరాహ్ణ సాయంకాలమని, దినమును అయిదుభాగములుగా విభజించుటగానున్నది. (అ॥ వే॥ 9-6-46) ఇప్పటి పంచాంగములలో నెన్ని యంగములుగలవో చూడుడు !

ఫలిత జ్యోతిషమును సాధించుటకై అనేక కల్ప

నాకథలను చెప్పుదురు. వాల్మీకులు శ్రీరాముని జన్మ మునకంటె పూర్వమే రామాయణము వ్రాసినదీ మహా జ్యోతిష ఫలశాస్త్ర మహిమచేతనే యనియు, గర్గఋషి శ్రీకృష్ణులయొక్క జన్మకుండలినిబట్టి, కంస సంహారకథను వ్రాసినదీ ఫలశాస్త్రి మూధారముననే యనియును చెప్పెదరు. ఫలము తప్పుటకు సమాధానముగ నొక కథ కల్పింపబడినది:— ఈశ్వరుడు బృహస్పతి చెప్పిన ఫలమును పరీక్షించుటకై, పార్వతినిచూడ నింటికివె ళ్ళెను. ద్వారమున గణపతి కావలియుండి, తల్లియను జ్ఞ దొప్పున తండ్రిని యాటంకపరచెను. ఈశ్వరుడతని తలనరికి లోపలబోయి చూడగా, దేవగురువు చెప్పినట్లు, పార్వతి బిత్తలయై స్నానముచేయుచుండెను. అప్పుడీ శ్వరుడీశాస్త్రి మనర్థమయినదని తలంచి, ఫలశాస్త్రిము సత్యమై పోవుగాక యని శపించెను. ఇది సనాతన సత్య శాస్త్రిమైతే, నీశ్వరుడెందులకు పరీక్షించును ? ఈ పార్వతీ పతియెవరు ? పర్వత ప్రాంత్యములలో, హిమవ ద్గిరి సమీపమున కొండలదేశమునకు రాజుగానుండిన నొక ఆర్యరాజు. పాపము ! వీరెన్ని కల్లపల్లటీలు గొట్టిరో చూడుడు ! ఈశ్వర శాపమువలన, మిథ్యయై పోయిన శాస్త్రిమునేల, మనవారు పట్టుకొని గోలపెట్టు

చున్నారు. ఓహో! వీరీశ్వరద్రోహులు. గనుకనే దుఃఖములధికములై యున్నవి.

నాజాతకములో నాల్గు కేంద్రములయందును శుభగ్రహము లున్నందున "లక్షద్వయం ధనంయాతి చతుష్కేంద్రే శుభాన్వితే" అను దానిని నమ్మి మాతండ్రి రెండులక్షల ద్రవ్యముగలవాడగునని చెప్పుకొనుచుండెను. నాదరిద్రదశ మీకందరికి తెలిసియేయున్నది.

ఇట్టి రాసభదైవజ్ఞులు, యింటువంటి గార్ధభేంద్ర సిద్ధాంతులు, యీలాటి ఖరశేఖర జ్యోతిష్కులు భూలోకమున దినప్రతిదినము ప్రబలుచున్నవారు. ఈఫలజ్ఞానులు పగులకు ఫలముచెప్పుచున్నారుగాని, నేడు తమ గృహము గూలిపోవునని, రేపు తమయిల్లు కాలుచున్నదని, యీరాత్రి తమ్ము దొంగలు దోచుకొందురని, తమ కూతురు ఈనకునింగూడిన విధవయగునని తమకిపుడవమానము గలుగునని తమవ్యాజ్యము కొట్టుబడిపోవునని తమకిపుడు ప్రాణభంగమగునని తెలియజాలరు.

ఒకడు కన్నులుమూసికొని ధ్యానించిగాని, స్వరమును చ్ఛాభ్యాసముచేసి పరిశీలించిగాని, పాచికలు దొర్లించి గణితము వేసిగాని, శోధించిన ఫలశాస్త్రజ్ఞానముచేతగాని, భవిష్యమును చెప్పినను కొన్ని నిజమగుటయు,

మరికొన్ని యుబద్ధముగుటయు సంభవించును. ఒకడు దేనిని చూడకను, ధ్యానించకను, గుణించకను, యూహించి చెప్పినను యట్లే జరుగును. ఈమాత్రమునకీ గ్రంథ సముద్రమెందుకు? వీరిమిథ్యలు సత్యములని లోకులుభ్రమించి "గొ‌త్తికాలుతో బియ్యమునుదంచినట్లు" తమపురుషార్థమును వ్యర్థపరచుకొనుచున్నారు. ప్రతి శుభాశుభకార్యమునకును యీదైవజ్ఞ వేషధారుల శరణమపేక్షించుచు "పుత్రదానమునకుబోయి పతిని బోగొట్టుకొన్నట్లు" తమయొక్క మంచిసమయమును బోగొట్టుకొనుచున్నారు ప్రతి చిన్న పెద్ద పనుల కల్లను జ్యోతిష్కునికి ముడుపుచెల్లించుచు "నుద్దుయిచ్చి ముక్కును గోయించుకొన్నట్లు" తమకనుకూలమైన కార్యములనెల్ల ప్రతికూలపరచుకొనుచున్నారు. దైవవిధాయకముచొప్పున వారివారి కర్మానుసారముగ సంభవించు ప్రతియాపత్కాలమందును, తమ ముఖ్యకర్తవ్యములను మానుకొని, సిద్ధాంతబ్రువులవద్దకు వెళ్ళుచు "తేలుకుట్టినందుకు పాముపుట్టలో చేయిదూర్చినట్లు" మరింత దుఃఖభాజకులగుచున్నారు.

వీరింతటితోబోక సిద్ధాంతగ్రంథములందు పయుతము ప్రక్షిప్తములజేర్చి, వాటిని పాడుచేయుచొడంగి తమ

చేతుల నందులో దూర్చియున్నారు. మన యితిహాస ములెట్లు కల్పితాంశములు దూర్చబడి పాడుచేయబడి నవో అందరెరింగిన విషయమే. అలాగుననే సిద్ధాంత గ్రంథములలో ఫలభాగములను దూర్చియున్నారు. గాన నింక కాలయాపనముకొరగాదు. ఈ మిథ్యాంకుర ముల నిప్పుడే పీకి పారవైచి శుద్ధపరచనలయును. సెలవా నముంబూనెద.

అప్పుడు వందేశర్మగారులేచి యుపన్యాసపీఠ మునిూదికెక్కిరి.

---

(10) వందేశర్మ.

ఓ పితృబృందమా! నాభార్య ప్రసవించినపుడు, నేను జన్మకుండలివేసి లగ్నపరీక్షచేయుగా బృహస్పతిగ్ర హము యేకరాశిగతులయిన సూర్యచంద్రులను చూడక చక్కగానుండెను. ఇందుకు బృహజ్జాతకమందు "న్యాల గ్నమింమంచ గురుర్నిరీక్షతేన వాశశాంకం రవిణాస మాగతం। సపాపకోర్కేణయుతోథవాశశీ పరేణజాతం ప్రవదంతి నిశ్చయాత్ ॥" అను ప్రమాణముచొప్పున నాకాలమున బుట్టినవాడు నిశ్చయముగ జారత్వమున

గలిగినవాడని నేనుభావించి నాభార్యను త్యజించితిని. నిర్దోషియైన నాగృహదేవి యీ బహిష్కారమునకు సహింపక ప్రాణత్యాగము గావించుకొనెను విమర్శన జ్ఞానములేని నేను దుఃఖపడవలసివచ్చెను. గాన సర్వా నర్థదాయకమైన యీఫలితజ్యోతిషమును విషమువలెభావిం చుచున్నాడను. ఈ ఫలితజ్యోతిషమున కుపబలముగా చెప్పెడు కథలన్నియు కార్యాంతరమున గల్పింపబడిన వనుట కుదాహరణముగా, నా స్నేహితుడొకడు నన్ను నమ్మించుటకై "బృందావన జ్యోతిష్యులనువారు మహా నుభావులు; వారు నాకనేకవిషయములు చెప్పియుండిరి" అని వింతవింతలు జెప్పెను. ఆ బృందావనుడు మాంత్రం డిప్రియేయని నామిత్రునకు దెలియదు ఆయన మాంత్రం డిప్రియేయని నేను జెప్పినప్పుడు, నామిత్రుడు లజ్జపడి వెళ్ళి పోయెను. గావున ననేకులు పెద్దమనుష్యులగువారు నయితము, పరులనమ్మించుటకై బుద్ధిపూర్వకముగ నబద్ధ ములు చెప్పుచున్నవారు. కొన్ని భవిష్యములు ప్రకృతి నియమమునుబట్టి పూర్వులు తెలుపుచుండిరి. పదార్థ విద్య ననుసరించి పూర్వమార్యులు ఫాల్గుణశుక్ల పూర్ణి మనాడు గొప్ప హవనముచేసి, హోమాగ్ని కీలలనుపరి క్షించి, అగ్నిశిఖలు వాయుగతివలన పశ్చిమదిశకు ప్రాలి

నయెడల వర్షము సమృద్ధిగా గురియుననియును, తూర్పు నవ్రాలిన వో నల్ప వర్షమనియు, దక్షిణమునకు వ్రాలిన యెడల నశుభమనియు, నుత్తరమునకు వ్రాలిన నధిక వర్షమనియు నిశ్చయించుచుండిరి. కొన్ని జంతువులకు భగవన్నియమమును బట్టి ఋతుభేదములు దెలియు ను. కాకి గూడులు, చీమలప్రాకులు, గోవులస్వభావ ములు మొదలగునవి ఋతుభేదములను దెలియజేయును. ఆవుల కాపరులు తమ మందలోని గోవులుసంధ్యాకాల మందొక్క పెట్టుగా మోముఎత్తి అంబాయని యరచి నను, సంధ్యవేళ దొడ్డిచేరిన వెంటనే రింగ్రించినను, పం డ్రెండుగంటలలోపల తప్పక వర్షము కురియునని నిశ్చ యింతురు. ఇది యీశ్వరదత్తమగు స్వాభావజ్ఞానము. ఒక కుక్కను నీళ్లలోవేసితిమేని యది యీదుచువచ్చును. మనుష్యుఁడీతగొట్టవలయునన్న నభ్యసింపవలయును. భవిష్యము దెలియుట మనుజులకు బాధకముగానున్న దో యాకర్మమును దెలియుటకై యత్నించుట వృథయగును

భవిష్యజ్ఞానముగలవాఁడేపనిజేసినను భంగముకా కూడదు. భావికాలము నిజముగ గలవాఁడైనచో భంగ కార్యమువలెట్లు బూనుకొనును ? ఫలజ్ఞానుడు వేసినచెట్టు

చావకూడదు. ఆగంతుకము దెలిసినవాడేరోగికి చికిత్స చేసిన చావకూడదు. అతడేవ్యాపారముచేసిన నష్టము రాకూడదు. ఈమాయకారిమల్ల యలెట్లు మోసము చేయుచున్నారు చూడుడు! ఈకుక్షింభర కపటుల పేరు వారు పిచ్చిపుల్లయ్యలుగాక మరెవ్వరు? ఈ తెల్ల బొమ్మ లకడకు వెడలువారు వెట్టివెంకయ్యలుగారా? ఈయర్థ సిద్ధాంతులు గణితములో ఫలితమునుజేర్చి పంచాంగము లందు " ఈసంవత్సర మార్గశిర కార్తీరాత్రి ప్రవేశమగుట వల్లను గురుచారఫలము శుభమైనందునను చంద్రగ్రహ ణము కలుగుటవలనను, సువృష్టియు, సస్యాభివృద్ధియు, చెరుకు వడ్లు నూవులాముదాలు, రాగులు, జొన్నలు త్తమమగును. పంచగ్రహకూటము సప్తగ్రహకూటము శనిరాహు సంయోగము మొదలగు దుర్యోగము లుండు టవలన కాలమునకు సరిగా వానరాక ఖండవృష్టి గురి యుచు సాధారణ పంటలువండును; ఒకదేశము సుభి క్షము, మరియొకచోట దుర్భిక్షము, అక్కడక్కడ దొం గతనములు హత్యలుజరుగును; చైత్ర వైశాఖములంద గ్నిభయము; హేమంతమున శీతజ్వరము గలుగును; జంతువులకు రోగములుబుట్టును; పైరులకు బుఱుగులు పట్టును; ఛత్రపతులు సంగమించును; మహార్ఘము;

వృష్టినాశము ; సస్యసమృద్ధి ; కించిత్ బాధ ; అరణ్యములందు మృగబాధలు ; క్షామమందు జనులుచత్తురు ; వర్షములు రావంకున ధరలు హెచ్చును " యీబుడుబుడుక్కుల గద్దెలు నింపుదురు. ఈయుంగవైఖరిని నయితముజూడుడు ! « పంచార్కాః పంచభౌమాః పంచమందవాసరాః । దుర్భిక్షం భయమాదేశ్యం తదాశేషాః శుభావహాః ॥ " ఒక నెలలో ఆది మంగళ శనివారము లైదువచ్చినయెడల నశుభమనియు, దక్కిన సోమ బుధ గురు శుక్రవారములైదును శుభమనియు చెప్పబడినది. మరల "యత్రమాసే పంచవారాజాయంతేచ బృహస్పతౌ విగ్రహః పశ్చిమే దేశే ఖడ్గయుద్ధంచజాయతే " యిచ్చటపైదానికి విరోధముగా గురువారము లైదువచ్చినచో చెడ్డదని చెప్పబడినది. ఇందేదినిజము ? దానికదినిజము; దీనికిదినిజము. ఒక నెలలో నైదు సోమవారములు వచ్చియు చాల మశుభముగానున్నప్పుడు, దానిని సిద్ధపరచుటకు « యదాచ జాయతే పక్షస్త్రయోదశ దినాత్మకః । తదాకాలోఽతి ఘోరస్స్యాత్ " ఇత్యాదులు అథాశాత్ మాసములో పదుమూడుదినములుగల పక్షమున్నంజాలును ; శుభముపైని యశుభము గూర్చుండును. అథవా అమావాస్య పున్నములలోని సంయుక్తవారఫలము లీగో

షమును సరిచేయును. ఈ అర్ఘాంబుధి అపారమైనది గాన, వివరింప నెవరబ్బతరము? మాతాతలందరు నిందులో మునిగిపోయినారు. ఈకపట ఫలవేత్తలు, అపాత్రిదానమును స్థాపించి దానముయొక్క క్రమమును పాడుచేసిరి. మృత్యుంజయ జపములేమి, శని కేతు అంగారకాది గ్రహముల శాంత్యర్థమై నానావిధ దానములేమి అరిష్టనివారణ యంత్రములేమి, కల్పించి ఈశ్వరాదేశ యుల్లంఘనమును, తన్నియమ భంగమునుజేయ సాహసించిరి. ఇంతియకాదు ; లంచముబుచ్చుకొని ముక్తిని దయచేయ ప్రారంభించిరి. ఈశ్వరునియందు విశ్వాసము లేకుండజేసిరి. భక్తిశ్రద్ధలను మునుగజేసిరి ; పుణ్యాకర్తల నాశనపరచిరి ; బ్రహ్మోపదేశమును బురదలో ద్రొక్కి, బొమ్మలను జడగ్రహములను పూజింపసాగిరి. తమపంచాంగములలో పిల్లలేడువకుండుటకు సుఖప్రసవములకు సంతానప్రాప్తికి క్రూరగ్రహచార పీడాదుల నివారణకు మహశోద్ధరణీయాది యంత్రములను మంత్రములును, ప్రోయివేయుటకు పశువులను గొనుటకు నాగలిగట్టుటకు విత్తనములు చల్లుటకు చెట్లునాటుటకు ముహూర్తములున్న; శిరోరోగ నివారణకు మంత్రపూరితమైన టోపీలున్న ప్రచురించి మానవ మర్కటములకు టోపీలువేసి

తమస్వార్థముం దీర్చుకొనుచున్నారు. ఆహా! వీరెంతటి లజ్జలేనివారు? యెటువంటి మూర్ఖప్రచారకులు? యేలాటి దేశద్రోహులు? దేశక్షేమమును గోరు ప్రభువులిట్టి సత్యాసత్యమిశ్రమములగు మా కృత్యములచే నిండింపబడిన పంచాంగములను కాల్పించివేసి, యాదాంగసిద్ధాంతులను శిక్షించుట పరమధర్మము.

సభ్యులారా! యీపాతకులవలన లోకము బహువిధముల నష్టపడుచున్నది. ఈ యసత్యఫలశాస్త్ర నమ్మకముచేత వధూవరుల గుణకర్మస్వభావ సమానత్వమును, వారి వయోరూపలావణ్యతుల్యమును పాటింపక కుండలీలను నమ్ముకొని, మూర్ఖజ్యోతిష్కుడుచెప్పిన మాటలనునమ్మి, భగవదాజ్ఞకు విరోధముగ వివాహములు జరుపుచు, వచింపరాని దుఃఖములకు పాల్పడుచున్నవారలు. నాజాతకములో ద్వితీయాధిపతి గురు శుక్రులతో గూడినందున సువర్ణపాత్రములో భోజనము చేయవలసి యుండెను. అది యేజన్మములో లభించునో దోచకున్నది. గాని యనేకాంశములలో నాజాతకప్రకారమే కలిగినది; గుఱ్ఱపు సవారిచేసితిని; పీటగండము తప్పినది; వివాహమయినది; ఉద్యోగము లభించినది; మాయింట చచ్చినవారుగలరు; పుట్టినవారుగలరు; లాభనష్ట

ములు కలిగినవి ; కాయిలాలు సంభవించినవి ; రోకటి కాని నా యనుభవములన్నియు నించుమించుగా నందు లోనుండినవి ; అయినను యీఫలశాస్త్ర విశ్వాసము చేత నాకుజన్మించిన పుత్రుండు జారజుడను నమ్మకము కలుగుటయు, నా కారణమున నాభార్యను త్యజించుటయు, నా హేతువున నామె ఆత్మహత్య గావించుకొనుటయు, నాజాతకమునందుగాని నాభార్యజాతకమునందుగాని వ్రాయబడియుండలేదు. ఇది తెలిసియుండిన నేందుకు శాంత్యాదులైనను చేసియుందును. ఇట్టి ముఖ్య విషయములే జాతకములందు నుండవు. మొత్తమున నీశాస్త్రమున లాభమునుబొందుట, సూదులతో బావిన్ని ద్రివ్వి జలమును ద్రావుటవంటిదిగా నున్నది. గనుక దీనివినాశనము సముచితమని నాయాశయము. నేనింక గూర్చుండెదను.

అప్పుడు హంసరాజుగారు నిలువంబడిరి.

---

(11) హంసరాజుగారు.

నా ధర్మసహోదరులారా ! శాస్త్రప్రకారము గుణములలో దోషములను, దోషములలో గుణము

నారోపించుట దూషణమనబడును. మరియు గుణమును గుణమని దోషమును దోషమని చెప్పుట భూషణమన బడును. మన పూర్వపు ఋషులు సత్యాసత్య నిర్ణయము కొరకు మనకు దర్శన గ్రంథములను దయచేసియు న్నారు. వానిచే పరీక్షించి, అట్టి పరీక్షలో ప్రత్యక్షా నుమానోపమాన శబ్ద, ఐతిహ్య, అర్థాపత్తి, సంభవ, ఆప్తోక్తి మొదలుగాగల ప్రమాణములకు విరుద్ధముగ— అసత్యము— అగ్రాహ్యము— అనుచితము— అసంభవము— అన్యాయములని యేర్పడినవానిని సర్వథా త్యజింప వలయును.

యవనజ్యోతిషము తప్పిపోయినప్పుడు జోష్యులు ముహూర్తము సరిగా దొరకలేదని యొకసెపము చెప్ప దరు. ఒకని జాతకములో కొన్ని నిజమగుచున్నవి ; మరికొన్ని యబద్ధమగుచున్నవి. కల్లలయిన విషయ ములకు ముహూర్తము సరిగా దొరకలేదందురుగదా ? నిజమైన విషయములకేమి దొరకియున్నది ? చమత్కా రమా ? అథవా మూర్ఖమా ? సత్యాసత్య నిర్ణయున త్తులకువారీహేత్వాభాసమును దిగాసాంపముచేయుదు ముహూర్తము గురిగా చిక్కలేదనుట ఈశ్వర శాపమును మిథ్యచేసెను ఇటువలె, నీశ్వరశాపము— ముహూర్త

సూటిని ఖండించెను. ఈ పూర్వాపర విరోధమువలన రెండును త్యాజ్యములయ్యెను. ఇటువంటి మిథ్యాపరిగ్రహణమునకు హిమాలయభారితల శిష్యులు తమ గుప్తవిద్యను దివ్యజ్ఞానమును ధారబోయుచుండుట యెంతయజ్ఞానము ?

నాభార్య ప్రసవవేదన పడుచున్న తరుణమందు జ్యోతిష్కుని ప్రశ్నయడుగగా:— ప్రశ్నకాలమందు లగ్నరవి గురుచంద్రులు విషమరాశి నవాంశములయందుండుటచేత “ ఓజర్క్షేపురుషాంశ కేషు బలిభిర్లగ్నార్కగుర్విందుభిః । పుంజన్మప్రవదేత్......” ఇత్యాది బృహజ్జాతక వచనమునుబట్టి కుమారుడు గలుగునని చెప్పెను. అందులకు మాతల్లి నవ్వుచు “ మీశాస్త్రము పనికిరానిది ; తప్పక యాడబిడ్డ పుట్టు ” నని చెప్పెను ఆమె చెప్పినట్లే జరిగినది. విచారించగా— నాభార్య కూర్చుండునప్పుడును లేచునప్పుడును యెడమచేయి భూమిమీద యూనుచుండుటను బట్టి నిశ్చయించితినని చెప్పెను. ఇట్లు విద్యావిహీనులు చెప్పినవానిలో ననేకములు నిజమగుచున్నవి. గనుక నిచట శాస్త్రాధిక్యమేమి నిలిచెను ?

నేను హైందవగ్రంథములనుగాక యవనగ్రంథములగు కానునుల్, మహాబూబి, సిక్రా, రమల మొదలగు

గ్రంథములను పరిశీలించినాడను. అందు పాచికలను దొర్లించి కుండలినివేయు పద్ధతిగలదు. ఆ కుండలిలో లహ్యాన మొదలుకొని తరీఖవరకును పదునారు శకలు గలవు. శకలముల పరస్పర గుణకమువలన మనుష్య జీవితములోని ఫలముల నేకములు సమయానుసారముగ చూపుటకను ఏర్పరుపబడియున్నది. ఈ శకలములకు తత్వములు, గ్రహములు, వార, తిథి, మాస, సంవత్సర ములాదిగాగల సంబంధములు బంధింపబడియున్నవి. ఈ శాస్త్రజ్ఞులు ప్రశ్నకర్తయొక్క హృదయభావములను విద్యుశ్శక్తి ప్రభావమువలన పాచికలలో ప్రవేశింపజేయు నని నమ్ముచున్నవారు. పాచికలను దొర్లించునప్పుడు "సురె అలహాం ఖుల్లహువల్లా ఖుల్లహువల్లా ఖుల్ల హువల్లా దగోద" అను మంత్రమును పఠింపవలయును. వీరిలో ననేకులు తమసామర్థ్యమును నమ్మించుటకై "మీయింటికి నమీపమున నూతికలదు; మీ మర్మ స్థానమున మచ్చగలదు; మీ హృదయము దృఢమైనది అథవా చంచలమైనది. మీచేత ద్రవ్యము నిలువదు" యిటువంటి గర్జలను చమత్కృతిగా వర్ణింతురు. అట్టివి అందరియందు నుండునవియే.

శ్రోతలారా! జాతకములు వాదసౌకర్యముకొరకు

కంగీకరించినను, పరిశుద్ధవాయువులో నవి తూలికలవలె కొట్టుకొని పోవుచున్నవి. ఒకని జాతకములో సంతానము వ్రాయబడియున్నను భార్యతో రమింపక సంతానము కలుగదుగదా? వీడు విద్యావంతుడని జాతకములో నున్నమాత్రమున పాఠశాలలో చదువక విద్య రాదుగదా? పురుషప్రయత్నము కారణమైనప్పుడు యీ శాస్త్రముతో ప్రయోజనమేమి? ప్రయత్నించినను జాతకఫలమే-సిద్ధించుననన్న ప్రయత్నము లేకున్నను జాతకము సత్యము గావలయునుగదా? అట్లుగాకున్న నది ప్రధాన కారణ మెట్లగును? నా జాతకములో ద్వితీయలాభాధిపతులు ఉచ్చయందుండి పాపగ్రహములతో కలిసియుండుటచేత "విత్తలాభాధిపౌస్వోచ్చేపాపఖేచరసంయుతే। జన్మప్రభృతిదారిద్ర్యం భూయాద్భిక్షాన్నజీవనం" అను ప్రమాణముచొప్పున నేను భిక్షమెత్తువాడు గావలయునుగదా? నేను భూలోకమున నొకనిని చిటికెడు నశ్యము నయిత ముచితముగా నడిగినవాడనుగాను. ముహూర్తము సరిగా దొరకనందున ఫలము తప్పుచున్నదనెదరు గదా? నష్టజాతకవిధాన మెచ్చటినుండి వచ్చెను? గాన సర్వథా ముహూర్త కారణవాదము వ్యర్థము మరియు మిథ్యయైయున్నది.

కొందరు తమయొక్క స్వానుభవము గొప్ప నిదర్శనముగా చెప్పుచు- తమయుత్తరదేశపు జ్యోతిష్కుడు మిక్కిలి గురిగా చెప్పినాడనియు, దక్షిణదేశపు దైవజ్ఞుడు చక్కగ తెల్పినాడనియును పలుకుదురు. ఈ ప్రగల్భములన్నియు కార్యతః చూపింపజాలరు. కొన్ని కాకతాళన్యాయముగ తటస్థింపవచ్చును. గాని అందుకు శాస్త్రమాధారము గానేరదు. దురాభిమానులనేకులు పరులను నమ్మించి తమ మిథ్యను సాధించుటకై వందేశస్త్రగారు పన్యసించినట్లు బుద్ధిపూర్వకముగ నబద్ధములు చెప్పుదురు. మరియు గోరంతలను కొండంతలుగా వర్ణించుదురు. నా మిత్రుడొకడు తన దుఃఖములనేకములు గ్రహశాంత్యాదులవలన నివారణమయ్యెనని పట్టుదలతో వాదించుచుండెను. అతనికొకనాడు బహిర్దేశము వెళ్ళియుండి అధికాచమానానంతరం గుదప్రక్షాళనము చేసికొనుటలో దైవవశాత్తుగా చెంబులోనుండిన తేలు చేతిలోపడి రాత్రిపూటగనుక చూడనేరక ప్రక్షాళనము చేసుకొనుటలో గుదస్థానమునకును హస్తమునకును బలమైన కుట్టు కుట్టినది. నావద్దకు మందునకై వచ్చినాడు. నేనప్పుడు "నీ గ్రహచారమునకు మందుగలదా ? తేలు కుట్టును పాముకాటును గ్రహచారములుగావా ? అందుకు

గ్రహశాంత్యాదుల క్కరలేదా ? నీ దుఃఖములెన్ని యో-గ్రహశాంతులవలన నివారణమయ్యెనను హితవాదము నేడేమయ్యెనని " యడిగితిని అతను మిగుల లజ్జాక్రాంతుడై నాటినుండి తన పామరత్వమును విడిచి పెట్టెను. గ్రహములు మనుష్యులకితర విధముల సంబంధ ముండినను పుణ్యాపాపములకును సుఖదుఃఖములకు నెంత మాత్రము సంబంధముండదు. అట్లున్నదనుట కేవలము వేదశాస్త్ర విరుద్ధమైన నాస్తికవాద మగుచున్నది. ఛీఛీ !! యీ వృత్తిగో జీవించువానికి ధిక్కారము ! ధిక్కారము ! నియుత కాలము ముగిసినదిగాన నేనాసనమును స్వీకరించుచున్నాడను.

పిమ్మట శశిభూషణముగారు వ్యాఖ్యానస్థానముం జేరి నిలువంబడిరి.

---

(12) శ శి భూ ష ణ ం .

మహాజ్జనులారా ! లోకములో దృష్టికి గోచరింపని దానికి అదృష్టమని పేరు. అది సుఖదుఃఖరూపములుగా మన స్వయంకృతాపరాధముల వలన నుత్పత్తియై మనకు ప్రాప్తమగుచున్నది. ప్రతి సుఖదుఃఖ సంఘటన

కును కారణమున్నది. మన జీవితముయొక్క ప్రత్యేక దినము ప్రతిక్షణము సయితము కారణమని చెప్పవలయును. ఈ స్వయంకృతాపరాధములు జన్మపరంపరగా సంఘటితమై యున్నవి. ఈ ఫలానుభవము వైవిధ్యమని వేదశాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. దీనిని దెలియవలెనని మానవుడాశపడుచున్నాడు. ఒకడొక గ్రంథములో కడ్డీపుల్లను దూర్చి అందలి మొదటివాక్యము అథవా ప్రకరణములోని శుభాశుభార్థములు తెలిసికొని ఫలమును నిర్ణయించుకొని నాయదృష్టమును కనిపెట్టితినని యానందించుచున్నవాడు. అది ఘుణాక్షరన్యాయముగ నొకప్పుడు సత్యమగును. మరియొకప్పుడ సత్యమగును. సత్యమైన యంశమును గట్టిగ పట్టుకొని మూఢవిశ్వాసమును గలిగియుండును. మూఢవిశ్వాసము మిక్కిలి హానికరమని యందరెరింగిన సంగతియే. ఒకతూరి యొకడు తన శత్రువును బెదరించుటకై వట్టిమందు వేసి తుపాకిని గురిపెట్టి కాల్చగా నెదుటివాడు గుండు తగిలినదను మూఢనమ్మకముచేత నేలబడి ప్రాణములు విడిచెను. దుఃఖహేతువులలోన జ్ఞానమే మొదటిదియని సర్వజనవేద్యము. ఈ ఫలశాస్త్రమదృష్టము దెలియుటకాధారమని చెప్పెదమన్న కర్మఫలమును యెవనులెల్లు

నమ్ముదురు ? దీనిని నమ్మునట్టి హిందువులు కష్టఫలమును భవింపక తప్పదని చెప్పిరి. ఇట్లు చెప్పుచు దుఃఖని వారణకొరకు జప హోమ దాన సంతర్పణాదులు చేయించుదురు. ఇదెట్టి యజ్ఞానాంధకారము ?

శీఘ్రబోధలోని "అవర్గో గరుడోజ్ఞేయో బిడాలః స్యాత్కపర్గకః" ఇత్యాది ప్రమాణముల ప్రకారము మాతండ్రిగారు గరుడవర్గముగాను, మాతల్లిగారు మార్జాలవర్గముగా నుండిరి. వీరికి ఫలశాస్త్రప్రకారము సదా వైరముండవలయును. అట్లుండక మాతల్లిదండ్రులు మరణపర్యంతమును పరమమైత్రినిగలిగి యుండిరి. పైశ్లోకప్రకార మర్జునుడు గరుడుడగుచున్నాడు. ద్రౌపది సర్పమగుచున్నది వీరి పరస్పరమైత్రినిగురించి యితిహాసము చాటుచున్నది. ఈరీతిగా నీకల్పితవర్గముల నెన్నింటికో పరీక్షించియున్నాడను సత్యము మాయమైపోయినది. మైత్రివర్గమువారనేకులు సదా గృహమందు దేవాసురసంగ్రామంబులు జేయుచుండగా జూచినాడను.

అశ్వలాయన గృహ్యసూత్రమున "సార్వకాలమేకేవివాహమ్" సర్వకాలములందును వివాహము చేయదగినదని చెప్పబడినది. గోభిలీయగృహ్య సూత్రమందు

"లక్షణప్రశస్తాం కుశలేన" యిత్యాదిగా-స్త్రీ, పర్యథా శుభగుణములచే నుత్తమమై ప్రసన్నముగనుండు కాలమున పాణిగ్రహణము చేయవలయునని చెప్పబడినది. ఋగ్వేదమున "తమస్మేరా యువతయో యువానం" ఇత్యాది మంత్రములయందు విస్పష్టముగ వధూవరులకు యువావస్థలో వివాహము చెప్పబడినది. ఇట్టి సత్యవేదశాస్త్రమర్యాదలను తిరస్కరించి మనవారు "ఏకవర్షా మాఘవేద్గాక్షిత్యాది— ఏకత్రిణాస్యభవేద్గారీత్యాది— అష్టవర్షాభవేద్గౌరీ" త్యాది కల్పిత శ్లోకముల యాధారమున వేదవిరోధముగ వివాహములు జరుపుచు నిట్టివానిని వేదోక్త వివాహములని చెప్పుకొనుచున్నారు. గాన ముహూర్తనిర్ణయము నయితమనుచితము. జాతకములో జెప్పబడిన యాయువునకు సూటిగా ననేకులు చనిపోవుటయును మూఢవిశ్వాసము వలననే యని రూఢియైనది. అమెరికాలోగల మానసపరీక్షక సంఘమువారొక యురిశిక్ష విధింపబడినవానిని మంచముమీద పరుండబెట్టి వానితో "మేము నీశరీరమునందలి రక్తమంతయు నేకవిధమైన బాధలేకుండ తీసివేయుదుము; అనంతర మొకనిమిషములో సుఖముగా నీజీవమును విడిచెదవు" అని చెప్పి. వానికన్నులు కప్పి

జేసి వానిపాదమునుండి రక్తమును దీయుచున్నట్లు నటిం చుచు క్రిందనుంచిన తొట్టిలో కృత్రిమరక్తమును నిం డించి దానిని వానికి జూపిన యుత్తరక్షణముననే మృతి గాంచెను కాబట్టి జాతకములు వ్రాయువారీరీతిగా నొకవిధమైన మానసవహంతకులని సిద్ధాంతమైనది.

ఎవరైనను "నిజము" అను పదమునకు అర్థము "సత్యాత్మము" అని చెప్పగలరా? ఫలశాస్త్రముల నుబట్టి యొకనికి ఆయువెంత? సంతానమెంత? కళత్ర మెంత? మని యడిగినప్పుడు ఆయువు 70, సంతా నము 4, కళత్రము 2, అని చెప్పుచున్నారు. అయితే జాతకుడు ముప్పదివత్సరములలో చనిపోయి సంతానము కటిమాత్రము కలిగి భార్యయు నొక్కతెయే యుండినయె డల శాస్త్రజ్ఞుడు మరల శోధనలుచేసి మనము చెప్పిన దాని కనుగుణ్యముగా గండము భంగము యిత్యాదుల గపరచి చూపును. ఒకడొక కార్యార్థమై వెళ్ళును. కార్య మనుకూలమయ్యెనేని తాను వెళ్ళునప్పుడెన్ని యశుభశకునములు కలిగియున్నను శుభశకునములనే దలంచుగొనును. కార్యభంగమాయెనా యెన్ని శుభశ కునములు కలిగియున్నను యశుభములనే దలంచుకొను ను. ప్రయాణమున కట్టెదురుగావచ్చిన- నందుకు

దోషపరిహారార్థముగ వెనుకకు కొన్ని యడుగులు మరలి వచ్చి నిమేషముకూర్చుండి బైలువెడలును కార్యభంగమయ్యెనేని అందుకు కట్టెలెదురగుటయే కారణమను కొనును. కార్యమనుకూలమయ్యెనేని వెనుకకు మరలి కూర్చుండినందున దోషపరిహారమాయెనని కొనును. అథవా కట్టెల మోపునకుగల త్రాళ్ళభేదము, కట్లభేదము, పచ్చివి, యెండినవి మొదలగు భేదము, మోసి కొని వచ్చినవారియొక్క స్త్రీపురుషభేదము యిత్యాది భేదతరంగములలో తాను సమాధానమునొంది శాస్త్రము నిజమనుకొనును. ఇందుకు మూర్ఖముగాక మరి యేకారణము ?

పూర్వ మొకరాజు జ్యోతిష్కుని బిలిచి నీవెప్పుడు మృతినొందెదవని యడుగగా నాచమత్కార దైవజ్ఞుడు "మహాప్రభూ! తమ మరణమునకు మూడుదినములు ముందు నేను చచ్చెదన" ని చెప్పెను. ఇందుకా యజ్ఞానుడగు రాజు భయపడి యా మోసగానిని తన నగరులోనే కాపాడనియమించెను. మన మెన్నివిధముల చర్చించిచూచినను ఫలితజ్యోతిషము నష్టమునకును కష్టమునకును కారణమై యున్నదిగాన, దుఃఖదాయకమైన నీ శాస్త్రమును కుపథ్యమునువలె త్యజింపవల